

Nuorten matkustusmotiivit

Opiskelijoiden motiivit osallistua Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel –ohjelmaan

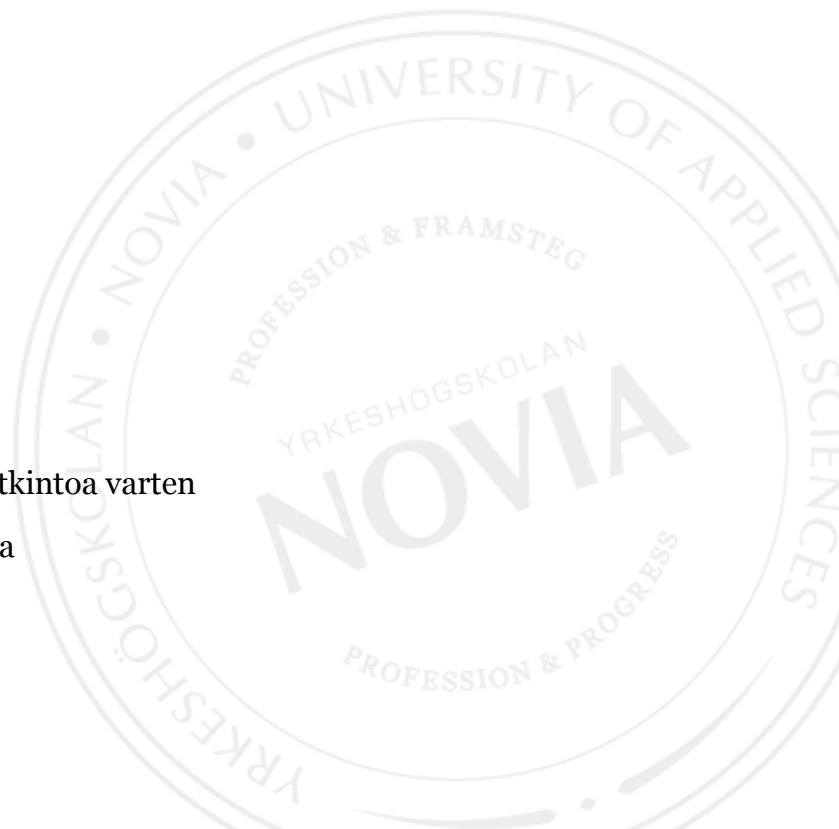
Kira Koljonen

Tuulia Perälä

Opinnäytetyö restonomitutkintoa varten

Matkailun koulutusohjelma

Turku 2011

OPINNÄYTETYÖ

Tekijät:	Kira Koljonen & Tuulia Perälä
Koulutusohjelma ja paikkakunta:	Matkailun koulutusohjelma, Turku
Ohjaajat:	Anna-Karin Abrahamsson
Nimike:	Nuorten matkustusmotiivit – Opiskelijoiden motiivit osallistua Suomi- Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -ohjelmaan

Päivämäärä: 21. huhtikuuta 2011 **Sivumäärä:** 50 **Liitteet:** 1

Tiivistelmä

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan nuorten matkustusmotiiveja ja kartoitetaan, mitkä ovat opiskelijoiden motiivit osallistua Suomi Amerikka Yhdistysten liiton Work & Travel -kesätyöohjelmaan. Työssä tutkitaan kahta eri ryhmää ja selvitetään, löytyykö näiden ryhmien matkustusmotiiveissa eroavaisuuksia. Opinnäytetyön toimeksiantajana on toiminut Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto, SAYL.

Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä käytetään neljää motivaatio- tai matkustusmotivaatioteoriaa: Maslow'n tarvehierarkia (1954), Cromptonin 9 motivaationtekijää (1979), Iso-Aholan matkailumotivaatiokaavio (1982) sekä McIntosh ja Goeldner nelinportainen luokitus (1988).

Työssä käytetään laadullista tutkimusmenetelmää. Tulokset perustuvat kymmeneen haastatteluun, jotka tehtiin talvella 2011. Tutkimusryhmämme koostuu kahdesta ryhmästä: SAYL:n kesätyöohjelmaan kesällä 2010 osallistuneista opiskelijoista ja kesän 2011 ohjelmaan hakeneista opiskelijoista.

Tuloksista selvisi, että opiskelijoiden tärkeimmät motivaatiotekijät osallistua Suomi-Amerikka Yhdistysten liiton Work & Travel -ohjelmaan olivat pako arjesta ja omasta kotiympäristöstä, sosiaalinen kanssakäyminen, itsensä kehittäminen sekä erilaisuuden tavoittelu.

Kieli: Suomi

Avainsanat: Nuorisomatkailu, motivaatio, matkustusmotiivit, Work & Travel

Arkistoidaan: Opinnäytetyö on saatavilla joko ammattikorkeakoulujen verkko-kirjastossa Theseus.fi tai kirjastossa

EXAMENSARBETE

Författare: Kira Koljonen & Tuulia Perälä

Utbildningsprogram och ort: Utbildningsprogrammet för turism, Åbo

Handledare: Anna-Karin Abrahamsson

Titel: Nuorten matkustusmotiivit – Opiskelijoiden motiivit osallistua Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -ohjelmaan / Ungdomars reseomotiv – Studerandes motiv för att delta i Work & Travel -programmet organiserat av Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto

Datum: 21 april 2011 **Sidantal:** 50 **Bilagor:** 1

Sammanfattning

Syftet med detta examensarbete är att undersöka ungdomars reseomotiv samt att kartlägga orsakerna varför studerande deltar i Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto:s (SAYL) Work & Travel -sommarjobbprogram. I studien undersöks två olika grupper och det utreds om det finns skillnader mellan dessa gruppers reseomotiv. Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto har fungerat som uppdragsgivare för detta arbete.

Arbetets teoretiska referensram tar upp fyra olika motivations- eller reseomotivationsteorier: Maslow's behovshierarki (1954), Cromptons 9 motivationsfaktorer (1979), Iso-Aholas reseomotivationsdiagram (1982) samt McIntosh och Goeldner's klassificering (1988).

Som metod används den kvalitativa forskningsmetoden. Resultaten bygger på tio intervjuer som gjordes under vintern 2011. Vår forskningsgrupp består av två olika grupper: studerande som deltagit i SAYL:s sommarjobbprogram under sommaren 2010, samt studeranden som sökt sig till programmet sommaren 2011.

Resultaten visade att de viktigaste motivationsfaktorerna för studerande att delta i SAYL:s Work & Travel -program är: flykt från vardagen samt sin egen hemmiljö, socialt umgänge, självutveckling samt strävan efter något annorlunda.

Språk: Finska

Nyckelord: Ungdomsresande, motivation, reseomotiv, Work & Travel

Förvaras: Examensarbetet finns tillgängligt antingen i webbiblioteket Theseus.fi eller i biblioteket

BACHELOR'S THESIS

Authors: Kira Koljonen & Tuulia Perälä

Degree Programme: Degree Programme in Tourism

Supervisors: Anna-Karin Abrahamsson

Title: Nuorten matkustusmotiivit – Opiskelijoiden motiivit osallistua Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -ohjelmaan / Young people's travel motives – the students' motives to participate in the Work & Travel -program organized by the League of Finnish American Societies

Date: April 21st, 2011 **Number of pages:** 50 **Appendices:** 1

Abstract

The purpose of this bachelor's thesis is to examine young people's travel motives, and to identify the reasons why students participate in the Summer Work & Travel -program organized by The League of Finnish American Societies (SAYL). The study examines two different groups and investigates whether there are differences between these groups' travel motives. The League of Finnish American Societies (SAYL) has acted as a client for this thesis.

The theoretical framework of this thesis identifies four different motivation- or travel motivation theories: Maslow's Hierarchy of Needs (1954), Crompton's 9 motivators (1979), Iso-Ahola's travel motivation chart (1982) and McIntosh and Goeldner's classification (1988).

The method used is the qualitative research method. The results are based on ten interviews carried out during the winter of 2011. The research group consisted of two different groups: students who participated in SAYL's program in the summer of 2010, and students who have applied to participate in the program in summer of 2011.

The results showed that the main motivational factors for students to participate in SAYL's Work & Travel -program are: to escape from everyday life and their own home environment, social interaction, self-development and striving for something different.

Language: Finnish

Key words: Youth travel, motivation, travel motives, Work & Travel

Filed at: The bachelor's thesis is available either at the electronic library Theseus.fi or in the library

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tavoite ja rajaus	1
1.2	Toimeksiantaja: Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto	2
1.2.1	Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -kesätyöohjelma Yhdysvalloissa	3
2	NUORET MATKAILIJAT	4
2.1	Nuorisomatkailun merkitys	5
2.2	Nuorisomatkailun luonne	6
2.3	Work & Travel -ohjelma Yhdysvalloissa	7
3	MOTIIVIT JA MOTIVAATIO	8
4	MATKUSTUSMOTIIVIT	10
4.1	Maslow'n tarvehierarkia	12
4.1.1	Maslow'n tarvehierarkia sovellettuna matkailuun	16
4.2	Crompton – matkustusmotiivit	17
4.3	Iso-Aholan matkailumotivaatiokaavio	20
4.4	McIntoshin & Goeldnerin neljä motivaatiokategoriaa	22
4.5	Teoriat puntarissa	23
5	METODI	24
5.1	Kvalitatiivinen tutkimus	25
5.2	Menettelytapa	26
5.3	Haastattelukysymykset	27
5.4	Vastaajien valinta	30
5.5	Toteutus	31

6	TULOKSET.....	32
6.1	Ryhmä 1	32
6.2	Ryhmä 2	37
7	ANALYYSI.....	41
8	POHDINTA.....	46
	LÄHTEET	48

LIITTEET:

Haastatteluopas	Liite 1

1 JOHDANTO

Matkailu on kasvanut voimakkaasti viime vuosikymmeninä. Se on tänä päivänä yksi maailman suurimmista elinkeinoista. Erityisesti kasvussa on nuorisomatkailu. Yhä useammat nuoret lähtevät ulkomaille lomailemaan, tapaamaan ystäviään, opiskelemaan ja työskentelemään.

Nuorisomatkailu onkin yksi nopeimmin kasvavista matkailun aloista. Sen on tänä päivänä laskettu muodostavan noin 20 % kaikista maailman saapumisista. Nuoria ja opiskelijoita pidetään usein spontaaneina ja seikkailunhaluisina matkailijoina, jotka lähtevät matkalle pitkäksi aikaa kokeakseen uusia asioita. Mutta miksi nuoret oikeastaan matkustavat?

Matkustusmotivaatiota on tutkittu paljon ja eri tutkijat ovat julkaisseet siitä useita julkaisuja ja teorioita. Matkustusmotivaation selvittäminen on tärkeää, sillä se auttaa kuluttajan ymmärtämisessä ja matkailumarkkinoinnin suunnittelussa. Kun tiedetään, mitä turisti kaipaa matkaltansa, on hänen toiveihinsa helpompi vastata.

USA Summer Work and Travel on ohjelma, jonka kautta yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijat voivat lähteä USA:han työskentelemään ja matkustelemaan. Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto on järjestänyt Work & Travel -kesätyöohjelman jo vuodesta 1997 lähtien. Tuhannet suomalaiset opiskelijanuoret ovat matkustaneet järjestön kautta USA:han kesälomansa ajaksi.

Mutta miksi nuoriso-matkailu on niin suosittua ja mikä nuoria motivoi matkustamaan? Mikä saa suomalaisnuoret lähtemään tällaiselle matkalle?

1.1 Tavoite ja rajaus

Opinnäytetyömme tavoitteena on selvittää, mikä motivoi opiskelijoita osallistumaan Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -ohjelmaan Yhdysvaltoihin. Opinnäytetyömme toimeksiantajana on toiminut Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto (SAYL). Tutkimuksemme on ns. case study, jossa selvitämme nuorten matkustusmotiiveita kyseisessä ohjelmassa.

Päädymme tekemään opinnäytetyömme parityöskentelynä. Aihe kiinnosti meitä molempia, koska me molemmat osallistuimme SAYL:in Work & Travel -ohjelmaan kesällä 2010. Koska tekijöitä oli kaksi, katsoimme näin saavamme laajemmat resurssit tutkimuksemme tekemiseen. Tutkimusmenetelmänä käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Tutkimusmenetelmä esitellään lähemmin kappaleessa *5 Metodi*. Kappaleessa *5.2 Menettelytapa* kerromme lähemmin, miten jaoin työn keskenämme.

Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitolla on omat vaatimuksensa hakijoiden suhteen ja tämän takia olemmekin rajanneet haastateltavat henkilöt samoilla perusteilla. Kriteereistä lisää kappaleessa *2.4 Work & Travel Yhdysvalloissa* ja kappaleessa *1.2.1 Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -kesätyöohjelma Yhdysvalloissa*.

Olemme myös rajanneet tutkimuksemme niin, että haastattelemme ainoastaan henkilöitä, joilla on selkeästi motivaatiota osallistua kyseiseen ohjelmaan. Opinnäytetyössämme tutkitaan tästä syystä kahta eri ryhmää, SAYL:in kesätyöohjelmaan kesällä 2010 osallistuneita ja kesän 2011 ohjelmaan hakeneita. Vastaaajien valinnoista lisää kappaleessa *5.4 Vastaaajien valinta*. Näiden kahden eri ryhmän vertailu on myös yksi työmme tavoitteista.

1.2 Toimeksiantaja: Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto

Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto, SAYL, on ystävyysjärjestö, joka pyrkii lisäämään Suomen ja Yhdysvaltain välistä kanssakäymistä. Liiton tehtävänä on kehittää suomalaisten ja amerikkalaisten suhteita sekä yhteisymmärrystä. Tavoitteena on myös saada suomalaiset tutustumaan Yhdysvaltoihin sekä amerikkalaiseen kulttuuriin että elämäntapaan. Keskeisinä tekijöinä tavoitteiden saavuttamisessa Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitolla ovat erilaiset opiskelija-, kulttuuri- ja tiedevaihdot. SAYL ja sen paikallisjärjestöt eri puolilla Suomea järjestävät myös erilaisia näyttelyitä, esitelmätilaisuuksia sekä taide- ja kulttuuritapahtumia. SAYL järjestää vuosittain kesätyötä suomalaisille opiskelijoille Yhdysvalloissa, englanninkielen opetusta ja erilaisia matkoja. Liitolla on myös englanninkielisiä leikkikouluja ja päiväkoteja kahdeksalla eri paikkakunnalla. (Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011)

Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto on perustettu vuonna 1943. Tällä hetkellä sillä on noin 9000 henkilöjäsentä Suomen 54 paikallisyhdistyksessä ja kahdessa USA:n yhdistyksessä. Liitto onkin jäsenmäärältään yksi maailman suurimmista USA:n ystävyysjärjestöistä. SAYL on sitoutumaton liitto, joka ei myöskään pyri vaikuttamaan valtiollisiin asioihin. (Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011)

SAYL:in toimintaa johtaa yhdeksänjäseninen liittohallitus. Liiton nykyinen puheenjohtaja on vuorineuvos Martin Saarikangas, joka aloitti tehtävässään vuonna 2000. Liiton taloutta ja toimintaa käsittelevät dokumentit hoitaa liittovaltuusto, johon kuuluu 24 virallista jäsentä. (Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011)

1.2.1 Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -kesätyöohjelma Yhdysvalloissa

Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto järjesti Summer Work & Travel Program -ohjelman ensimmäistä kertaa vuonna 1997. Siitä asti tuhannet suomalaiset, kolmannen asteen opiskelijat ovat lähteneet Yhdysvaltoihin töihin ja matkustelemaan kesälomansa ajaksi yhdistyksen kautta. SAYL lähettää vuosittain noin 40 suomalaista ammattikorkeakoulu-, korkeakoulu- tai yliopisto-opiskelijaa Yhdysvaltoihin keräämään uusia kokemuksia, oppimaan paikallista kulttuuria ja tutustumaan uusiin ihmisiin. Ohjelman kautta hakija voi tehdä Yhdysvalloissa töitä noin kolmen kuukauden ajan, jonka jälkeen hän voi matkustella Yhdysvalloissa kuukauden ajan. Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitto järjestää hakijoille työpaikat, viisumin ja muut työlupaa koskevat asiat. SAYL:in järjestämät työpaikat ovat erilaisia asiakaspalvelutehtäviä Wisconsinin osavaltiossa sijaitsevassa Wisconsin Dells:issä. Summer Work & Travel -ohjelman viisumisponsori on YMCA, joka hoitaa työhön oikeuttavan dokumentin. (Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011)

Work & Travel -ohjelmasta enemmän kappaleessa *2.3 Work & Travel -ohjelma Yhdysvalloissa*.

2 NUORET MATKAILIJAT

Sanalle ”nuorisomatkailija” on vaikea löytää yksiselitteistä määritelmää ja sitä on yritetty selkeyttää monin eri perustein. Nuorisomatkailijaa on määritelty sekä iän, statuksen, elämäntavan että aseman kannalta. (Jafari 2003:633)

UNESCO:n määritelmän mukaan nuori on 15–25 -vuotias henkilö, joka ei ole työelämässä ja jolla ei ole omaa taloutta. Hän omaa nuorisolle tunnusomaisen mielenlaadun tai yhteiskunta osoittaa hänelle nuorison aseman. (Mäkinen 2006:3) Suurin osa tiedosta, joka koskee kansainvälistä nuorisomatkailua, saadaan pääasiassa *World Tourism Organization:in* (WTO) lähteistä. (Jafari 2003:633–634) WTO on määritellyt nuorisomatkailun seuraavasti:

“Youth Tourism may be described as that segment of domestic and International tourism market, which for statistical purpose would apply to 15 to 29 year age group.”
(Khan 2005:185)

Nuorisomatkailun voidaan sanoa syntyneen vuonna 1972. Sinä vuonna kehitettiin Interrail, jonka tarkoituksena oli kehittää nuorten liikkuvuutta. Interrail oli ensimmäinen varsinaisen matkailutuote nuorille. (Raatikainen 1992:31) Tärkeä syy nuorisomatkailun kasvussa on *gap year* -ilmaisun kehitys. Tällä ilmaisulla tarkoitetaan sitä, kun opiskelemaan aikova nuori tai jo opiskelunsa aloittanut nuori lykkää opiskeluaan esimerkiksi vuodella ja lähtee matkustelemaan. (Page 2009:92–93) WTO vahvisti nuorisomatkailun viralliseksi matkailumarkkinoinnin segmentiksi ensimmäisessä kansainvälisessä nuorisomatkailukonferenssissa vuonna 1991. (Khan 2005:185)

World Youth, Student and Educational Travel Confederationin (WYSE) vuonna 2008 tekemän tutkimuksen mukaan uuden kielen oppiminen, sesonkityömahdollisuudet, vapaaehtoistyö ja opiskelumahdollisuudet ovat suurimmat motivaatiotekijät nuorisomatkailussa. (Page 2009:92) Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) mukaan muita tavallisia nuorisomatkailijan matkustusmotiveita ovat mm. itsenäisyyden tavoittelu, oppiminen, kasvaminen, eri kulttuureihin ja niiden nuoriin tutustuminen sekä juhliminen ja hetkestä nauttiminen. (Mäkinen 2006:3)

2.1 Nuorisomatkailun merkitys

Matkailualan kannalta on merkityksellistä tutkia, onko nuoriso- ja opiskelijamatkailijoiden matkustuskäyttäytymisessä jotakin erityistä muiden matkailijoiden matkustuskäyttäytymiseen verrattuna. Tähän kysymykseen ei kuitenkaan ole helppo vastata, sillä aiheesta on hyvin vähän teoriaa ja tutkimusta. (Jafari 2003:633–634)

”Nuoret ovat pitkään jääneet kaiken matkailututkimuksen ulkopuolelle, koska he täyttävät huonosti ns. perusturistin kriteerit. Nuoria ei löydy helposti tilastoistakaan, sillä he pujahtavat Euroopan maista toisiin junissa ilman, että kukaan siitä raportoi, eivätkä he jätä jälkiä edes hotellien yöpymistilastoihin, koska majoittuvat useimmiten ystäviensä luo.” (Soini 2001)

Nuorisomatkailun taloudellisesta merkityksestä on tehty paljon arvioita. Vaikka nuorisomatkailijoiden menoista ei olekaan tarkkaa rekisteriä, on huomattu, että nuorilla on usein huomattavasti rajallisemmat matkustusbudjetit kuin ns. mainstream-turisteilla. Toisaalta nuorisomatkailijat viettävät yleensä pidempiä aikoja matkallaan kuin muut turistit. (Jafari 2003:634) Esimerkiksi World Youth, Student and Educational Travel Confederationin tutkimuksen mukaan nuorisomatkailijoiden menot kasvoivat 40 % viiden vuoden jakson aikana. Pagen mukaan nuorisomatkailun (Youth Travel) on laskettu muodostavan noin 20 % (vuonna 2007) maailman saapumisista ja sen on tutkittu olevan yksi nopeimmin kasvavista matkailun sektoreista. (Page 2009:92)

Kasvava segmentti matkailumarkkinoilla, joka ei ole vielä oikein saanut tarvitsemaansa huomiota, ovat opiskelijat. Matkustelevat opiskelijat muodostavat merkittävän osan nykypäivän matkailussa. Segmentin tärkeys unohtuu usein, sillä opiskelijat naamioidaan usein toiseen segmenttiin. Tästä esimerkkinä ovat mm. opiskelijat, jotka matkustavat perheensä kanssa. On myös olemassa näkemys, että opiskelijat edustavat vähemmän kannattavaa matkailumarkkinaa, esimerkiksi Work & Travel -ohjelmat, reppureissut, hostellit ja yleisesti pienen budjetin matkailua. (Frost & Shanka 2000:120)

Tämä segmentti on kuitenkin merkittävä, koska jo vuonna 2000 arvioitiin, että opiskelijat muodostavat noin 20 prosenttia kaikista kansainvälisistä matkailijoista. (Frost & Shanka 2000:120)

2.2 Nuorisomatkailun luonne

Nuorisomatkailijoilla on osittain omat jakelukanavansa, esimerkiksi nuorisomatkailuun erikoistuneet matkatoimistot sekä majoitusverkostonsa, esimerkiksi nuorisohostellit. (Jafari 2003:634) Tyypillistä nuorisomatkailijoiden matkanjärjestämisessä on, ettei varauksia tehdä etukäteen, vaan ne tehdään itse tai nuorisoon erikoistuneen matkanjärjestäjän kautta. Monesti nuorisomatkailijat varaavat etukäteen ainoastaan matkan määrän, esimerkiksi lentoliput, ja loput järjestelyistä tehdään vasta matkakohteessa. (Mäkinen 2006:5) Tämä tukeekin Jukka Raatikaisen väitettä siitä, että nuorisomatkailijat ovat spontaaneita matkanjärjestelyissään. (Raatikainen 1992:35)

Stanley Plog (1974) tyypittelee teoriassaan matkailijat eri käyttäytymisryhmiin heidän persoonallisuutensa perusteella. *Allosentrikot* ovat kiinnostuneita uusista kulttuureista ja nauttivat uusista kokemuksista. He ovat omatoimimatkailijoita, jotka suosivat koskemattomia seutuja ja välttävät massamatkailukohteita. *Psykosentrikot* suosivat vuorostaan tuttuja, turvallisia ja mukavia kohteita ja välttävät kosketusta outoon kulttuuriin. *Midsentrikot* asettuvat taas näiden kahden ryhmän väliin. (Albanese & Boedeker 2002:112) Nuorisomatkailijat ovat Plogin mukaan pääasiassa lähes allosentrikoita tai midsentrikoita.

Nuorisomatkailijat tekevät paljon pitkiä, yli viikon kestäviä matkoja ja matkan kesto on yleensä tämän takia pidempi kuin esim. perheillä. (Mäkinen 2006:4, Raatikainen 1992:35) Nuorten matkustaminen on omatoimimatkustamista ja täten riippumatonta muiden holhouksesta, suurempien muotivirtausten ulkopuolella, se on uuden ja ainutlaatuisen etsintää. Nuorisomatkailu on melko joustavaa, eivätkä matkustelevat nuoret ole niin sidoksissa tiettyihin aikatauluihin. (Raatikainen 1992:35) Jafarin mukaan nuoret ovat myös yleensä avoimempia suunnittelemattomalle matkailulle. Nuoret ovat aktiivisempia ja ovat läheisemmässä vuorovaikutuksessa isäntämaan kanssa kuin ns. mainstream-turistit. Tämän takia nuorisomatkailun katsotaan olevan avaintekijä monikulttuurisessa vaihdossa. (Jafari 2003:634)

Toisaalta on kuitenkin huomattava, että nuorisomatkailulla on myös negatiiviset puolensa. Nuorisomatkailu saattaa joskus jopa vahvistaa isäntämaan ja vierailijoiden välisiä stereotyyppioita ja muodostaa väärinkäsityksiä. Koska nuorten matkabudjetit ovat

yleensä rajallisia, ei nuorisomatkailu yleensä tarjoa samanlaisia mahdollisuuksia isäntäyhteisön työllistymiselle kuin muu turismi. Kaikesta huolimatta nuorisomatkailu nähdään yleensä positiivisena matkailun muotona. Nuorisomatkailu voidaan nähdä vaihtoehtoisena turismin muotona yhteiskunnille, jotka eivät halua mainstream-turismin tuomaa kasvua alueellensa. Nuorisomatkailijat tyytyvät yleensä perinteisiin majoitusvaihtoehtoihin, joten suuriin infrastruktuuri- ja hotelli-investointeihin ei ole tarvetta. (Jafari 2003:634)

Nuorisomatkailulla on monia muotoja. Ulkomaille voi lähteä esimerkiksi palkkatöihin, kesätöihin, työharjoitteluun, opiskelemaan tai reppureissaajaksi. (CIMO 2011) Työjakson suorittaminen ulkomailla on yleistynyt. Esimerkiksi kesätyöpaikkoja on tarjolla muun muassa matkailun palveluammateissa. Suomen työ- ja elinkeinotoimistot tekevätkin yhteistyötä muiden maiden työhallintoviranomaisten kanssa järjestämällä vuosittain ulkomaille suomalaisia kesätyöntekijöitä. (Maailmalle.net 2011)

2.3 Work & Travel -ohjelma Yhdysvalloissa

USA:n Summer Work & Travel -ohjelman kautta kolmannen asteen opiskelijat voivat lähteä Yhdysvaltoihin töihin ja opiskelemaan kesälomansa ajaksi. Osallistujat voivat osallistua ohjelmaan useammin kuin kerran, mutta yhden Work & Travel -ohjelman maksimipituus on neljä kuukautta. (U.S. Department of State 2011)

Voidakseen osallistua ohjelmaan täytyy osallistujien työskennellä Work & Travel -ohjelmaan nimettyjen sponsoreiden alaisuudessa. Osallistujat työskentelevät suurimmaksi osaksi asiakaspalvelutehtävissä; esimerkiksi hotelleissa, ravintoloissa ja huvipuistoissa. Osallistujat voivat päästä töihin myös toisenlaisiin paikkoihin, kuten esimerkiksi arkkitehtiyrityksiin, mainostoimistoihin sekä graafisen suunnitteluun pariin. Ohjelman kesto tai oleskelu Yhdysvalloissa ei kuitenkaan saa ylittää neljää kuukautta. Ohjelma tulee myös suorittaa opiskelijan kesäloman aikana. Osallistujat saavat työstään samaa palkkaa ja samanlaiset edut, kuin yhdysvaltalaiset, samassa asemassa työskentelevät henkilöt. (U.S. Department of State 2011)

Työn laatua Work & Travel -ohjelman aikana on myös jonkin verran rajoitettu. Osallistujat eivät esimerkiksi saa tehdä kodinhoitotyötä tai osallistua

sairaanhoidotehtäviin. Ohjelmaan osallistujat eivät myöskään saa työskennellä sellaisissa työpaikoissa, jotka edellyttävät heitä sijoittamaan omat rahansa työskentelyyn, tästä esimerkkinä ovelta ovelle kaupittelu. (U.S. Department of State 2011)

Work & Travel -ohjelmaan nimetyn sponsorin täytyy tiedottaa ohjelmaan osallistujaa siitä, kuinka löytää työpaikka ja asunto Yhdysvalloista ennen kuin osallistuja lähtee kotimaastaan. Jos osallistuja ei kuitenkaan onnistu löytämään työpaikkaa viikon sisällä Yhdysvaltoihin saapumisestaan, täytyy sponsorin auttaa hakijaa löytämään sopiva työpaikka. (U.S. Department of State 2011)

Kun osallistujan noin kolmen kuukauden pituinen työrupeama on ohi, on hänellä aikaa matkustella USA:ssa yhteensä 30 päivää. Näiden 30 päivän aikana osallistuja saa vapaasti matkustella ympäri Yhdysvaltoja ja tutustua eri osavaltioihin sekä maan kulttuuriin ja tapoihin. (U.S. Department of State 2011)

3 MOTIIVIT JA MOTIVAATIO

Motivaatio-sanana latinankielinen alkuperäissana on ”movere”, joka tarkoittaa liikkumista. Motivaatio viittaa niihin prosesseihin, jotka saavat ihmisen käyttäytymään ja toimimaan tietyllä tavalla. (Albanese & Boedeker 2002:107) Motivaation kantasana on motiivi ja sillä tarkoitetaan syytä tai aihetta. (Internetix opinnot 2011) Motiivi on minkä tahansa toiminnan psyykkinen syy tai vaikutin. Motiiveja voivat olla erilaiset halut, tarpeet, yllykkeet, palkkiot ja rangaistukset. Yhden toiminnan voi käynnistää yksi tai useampi motiivi. (Vilkko-Riihelä 2008:156, Internetix opinnot 2011)

Ihmisen motiivit voivat olla *tiedostettuja*, kun ihminen tietää, miksi toimii. Ne voivat myös olla *esitietoisia* tai *tiedostamattomia*. *Tiedostamattomista* motiiveista puhutaan silloin, kun yksilöllä on selkeä päämäärä ja kun siitä johtuvat teot tunnustetaan, mutta ei tiedetä miksi asetetut tavoitteet pyritään saavuttamaan. (Vilkko-Riihelä 2008:156) *Esitietoiset* motiivit ovat vuorostaan sellaisia motiiveita, joita kuluttaja ei tiedosta, mutta

jotka voidaan tuoda esiin erilaisten menetelmien, kuten syvä- ja ryhmähaastatteluiden avulla. (Albanese & Boedeker 2002:108)

Motiiveja voidaan jaotella usealla eri tavalla. Yleisimmin ne luokitellaan *biologisiin, sosiaalisiin ja psyykkisiin motiiveihin*. *Biologiset motiivit* liittyvät hengissä säilymisen sekä elimistön tasapainon saavuttamiseen. Tavallisimpia biologisia tarpeita ovat esimerkiksi nälän ja janon tyydyttäminen sekä kivun välttäminen. (Vilkko-Riihelä 2008:156, Internetix opinnot 2011) *Sosiaaliset motiivit* liittyvät vuorostaan ihmisen sosiaalisiin tarpeisiin, kuten halu tulla hyväksytyksi ja huomatuksi, halu huolehtia muista, läheisyyden tarve ja ryhmään kuuluminen. (Internetix opinnot 2011) *Psyykkisissä motiiveissa* koetut tunteet, kuten uteliaisuus, pelko ja itsensä toteuttaminen, toimivat motiiveina. Vaikka tämä jako onkin hyvin yleinen, on sen kuitenkin todettu olevan hieman epäselvä, sillä esimerkiksi psyykinen puoli on mukana kaikissa motiiveissa. (Vilkko-Riihelä 2008:156)

Motivaatiota tarkastellaan usein sisäisen ja ulkoisen motivaation näkökulmista. Ihmisen toimintaan vaikuttavat motiivit eroavat sisäisessä ja ulkoisessa motivaatiossa. Kun henkilö toimii sisäisen motivaation liikuttamana, toimii hän omaehtoisesti ja toteuttaa itseään haluamallaan tavalla. Hän tekee asioita oman itsensä takia, ilman ulkoisia palkintoja. Ulkoinen motivaatio liittyy usein ulkoisiin paineisiin ja muiden tarpeiden tyydyttämiseen. Ulkoisesti motivoituneen henkilön toiminta voi johtua esimerkiksi ryhmäpaineesta, muiden yllytyksestä tai halusta matkia muita. Toisin kuin sisäinen motivaatio, syntyy ulkoinen motivaatio useasti toiveesta tulla palkituksi tai pelosta tulla rangaistuksi. Sisäinen ja ulkoinen motivaatio täydentävät toisiaan ja esiintyvät joskus myös samanaikaisesti. (Internetix opinnot 2011, Vilkko-Riihelä 2008:157)

Motivaatio on eroteltu myös *tilannemotivaatioon* ja *yleismotivaatioon*. *Tilannemotivaatio* on nimensä mukaisesti hyvin tilannesidonnaista ja lyhytkestoista. Siihen voidaan vaikuttaa erilaisilla sisäisillä ja ulkoisilla ärsykkeillä, jotka johtavat siihen, että ihminen rupeaa toimimaan päämääränsä saavuttamiseksi. (Ruohotie 1998:8) *Yleismotivaatio* on toiminnaltaan pitkäluontoisempaa ja on hyvin lähellä ihmisen asenteita. Sillä tarkoitetaan pysyvää kiinnostusta ja tavoittelua jotakin toimintaa kohtaan. (Internetix opinnot 2011)

4 MATKUSTUSMOTIIVIT

Tässä kappaleessa selvitetään, miksi on tärkeää tutkia tulevien matkailijoiden motivaatiotekijöitä ja mitä tutkimuksia aiheesta on tehty. Käymme läpi valikoituja motivaatioteorioita, jotta saamme luotua teoreettisen pohjan tutkimuksellemme.

Miksi motivaatiotekijöitä ylipäänsä tutkitaan? Koska kuluttajan ymmärtäminen on menestyksekkään liiketoiminnan ydin. Tämä koskee myös matkailu-alaa. Jos turismin eri osapuolet voivat kohdata kuluttajan tarpeet, on mahdollista saavuttaa jonkinlainen menestysekäs liiketoiminta. Kun kuluttajan odotukset täyttyvät tai jopa ylittyvät, voidaan olettaa sekä toistuvaa kauppaa että positiivista suullista mainontaa. Tämä johtaa siihen, että voidaan ylläpitää tai jopa nostaa tämänhetkistä hinnoittelua olemassa olevassa matkailupalvelussa. Selvästikin kuluttajat ovat tärkeitä matkailuyrityksille. (McIntosh et. al 1995:167) Matkailua voidaan pitää kulutuksen muotona, joka tuo iloa ja mielihyvää kuluttajalle. On siis tärkeää selvittää, mitä turisti kaipaa, tarvitsee ja etsii matkaltansa, koska hän investoi matkailutuotteeseen sekä rahaa että aikaa. Turistin ja kuluttajan odotukset matkailutuotteelta määräytyvät monen sosiaalisen ja taloudellisen tekijän perusteella, mutta myös sen perusteella, minkälainen näkemys ja asenne hänellä on matkailusta. (Page 2003:52) Kun turistin matkustusmotiivi konkretisoidaan, on helpompi nähdä yhteys turistin motivaation ja ostoprosessin välillä. (Hanefors & Mossberg 2007:62)

Matkailijoiden käyttäytymistä käsittelevissä kuluttajatutkimuksissa pääpaino on usein matkailumotivaatioissa. Kysymys kuuluu yksinkertaisesti: ”Miksi matkustat?” (McIntosh et. al 1995:167) Tätä kysyttäessä on hyvä erotella tarpeet ja motivaatiot toisistaan. Tarpeella tarkoitetaan sisäistä voimaa, jolla halutaan korjata jokin epätyytyttävänä koettu tilanne, toimintaa ohjaavana tekijänä tai elämyksellisesti jonkin puutteena. Motivaatiolla tarkoitetaan käyttäytymistä, jota ohjaa päämäärän suuntautuneisuus eli tavoitteet. Tutkimalla ihmisten motivaatioita selvitetään, miksi ihminen käyttäytyy jollakin tavalla, ja tarkastellaan, mitkä tarpeet ohjaavat ihmisen käyttäytymistä. (Vuoristo 2003:38) (Katso myös kappale 3 *Motiivit ja motivaatio*) Tässä on hyvä erotella myös halun ja tarpeen välistä suhdetta. Ihminen sanoo esimerkiksi

tarvitsevansa lomaa tai matkaa, mutta ilmaiseeko se halua vai välttämätöntä tarvetta? (Holloway 2009:60–62)

Turistin matkailumotivaatioita on tutkittu paljon. Monet tutkijat ovat julkaisseet aiheesta omat tutkimuksensa. Tästä voidaankin vetää johtopäätös, että turistia ohjaavat motivaatiot eivät olekaan niin yksiselitteisiä. Ei siis voida olettaa, että olisi vain yksi ainoa motiivi, joka ohjaa matkailijaa. Sen sijaan matkailu on monimutkaista käyttäytymistä, jonka kautta matkailija haluaa tyydyttää monta tarvetta. (Hanefors & Mossberg 2007:62–63)

Matkustusmotiivien tutkiminen on vaikeaa myös siksi, etteivät ihmiset aina halua kertoa matkustusmotiivejaan. Kuten kappaleessa 3 *Motiivit ja motivaatio* jo selvitettiin, ovat jotkut motiivit tietoisia, kun taas toiset ovat esitietoisia tai jopa tiedostamattomia. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka matkailija olisikin halukas kertomaan motiiveistaan, ei hän välttämättä ole edes ole selvillä kaikista matkustusmotiiveistaan. (Albanese & Boedeker 2002:108)

On kuitenkin olemassa kaksi piirrettä, jotka johdonmukaisesti hallitsevat matkustusmotivaatioita: turisti, kuka tahansa onkin ja mistä ikinä tuleekaan, matkustaa *jostakin* samalla kun hän matkustaa *johonkin*. (Hanefors & Mossberg 2007:63)

Seuraavaksi esittelemme neljä erilaista motivaatioteoriaa, joita olemme käyttäneet tutkimuksemme pohjana. Esittelemme *Maslow'n tarvehierarkian* (1954), joka on laajasti käytetty ja tunnettu motivaatioteoria ja jota voi soveltaa myös matkustusmotiiveja tutkiessa. Muut kolme matkustusmotiiviteoriaa ovat *Cromptonin yhdeksän matkustusmotiivia* (1979), *Iso-Aholan matkailumotivaatiokaavio* (1982) ja *McIntoshin ja Goeldnerin neljä motivaatiokategoriaa* (1988).

4.1 Maslow'n tarvehierarkia

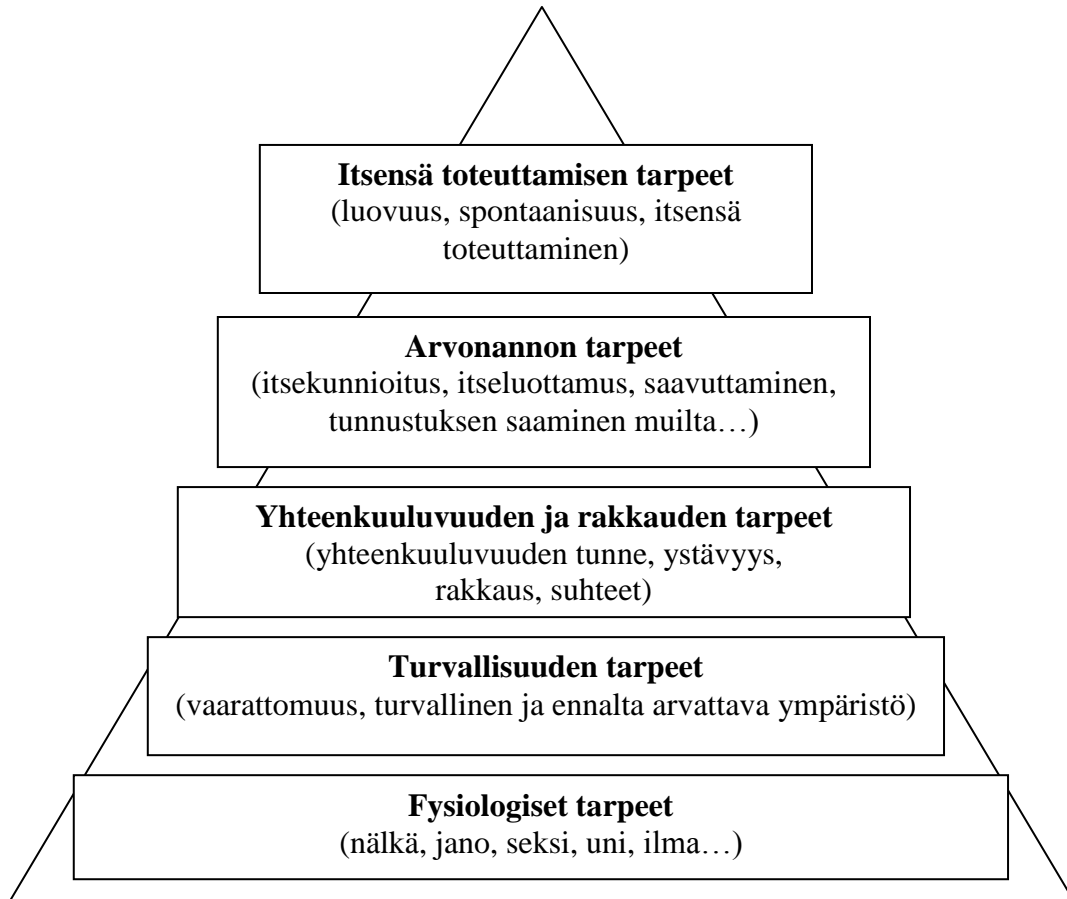
Abraham Maslow'n tarvehierarkia (1943) on yksi tunnetuimmista ja keskustelluimmista motivaatioteorioista ja sitä on sovellettu useissa matkustusmotivaatiota käsittelevissä teoksissa. Maslow'n tarvehierarkia on tärkeä osa myös meidän tutkimustamme.

Maslow'n tarvehierarkian mukaan ihmisten käyttäytyminen riippuu siitä, mitä tarpeita hän pyrkii tyydyttämään. Maslow esitti alun perin ihmisen päätarpeet viisikerroksisen hierarkian avulla. Pohjimmaisina ovat ihmisen perustarpeet, jotka ovat olennaisia hänen selviytymiselleen. Ylimpänä hierarkiassa ovat taas ihmisen korkeammat tarpeet. Maslow'n mukaan motivaatio tarkoittaa, että ihminen *motivoituu* tarpeesta ja pyrkii tyydyttämään sen. (Ross 1998:19–20, Reisinger 2009:272)

Maslow'n mukaan ihmisen tarpeiden hierarkkinen järjestys on:

1. Fysiologiset tarpeet
2. Turvallisuuden tarpeet
3. Yhteenkuuluvuuden ja rakkauden tarpeet
4. Arvonannon tarpeet
5. Itsensä toteuttamisen tarpeet

Fysiologiset tarpeet käsittävät ihmisen perustarpeet. Näitä ovat esimerkiksi nälkä, jano, seksi, uni ja ilma. *Turvallisuuden tarpeisiin* kuuluvat mm. vaarattomuus sekä turvallinen ja ennalta arvattava ympäristö. *Yhteenkuuluvuuden ja rakkauden tarpeisiin* kuuluu luonnollisesti tunne yhteenkuuluvuudesta sekä ystävyys, rakkaus ja suhteet. *Arvonannon tarpeet* käsittävät itsekunnioituksen, itseluottamuksen, saavuttamisen, tunnustuksen saaminen muilta jne. *Itsensä toteuttamisen tarpeet* sisältävät taas luovuuden, spontaanisuuden ja itsensä toteuttamisen. (Ross 1998:20, Reisinger 2009:272) Maslow'n viisikerroksinen tarvehierarkia (1943) näkyy kuviossa 1.

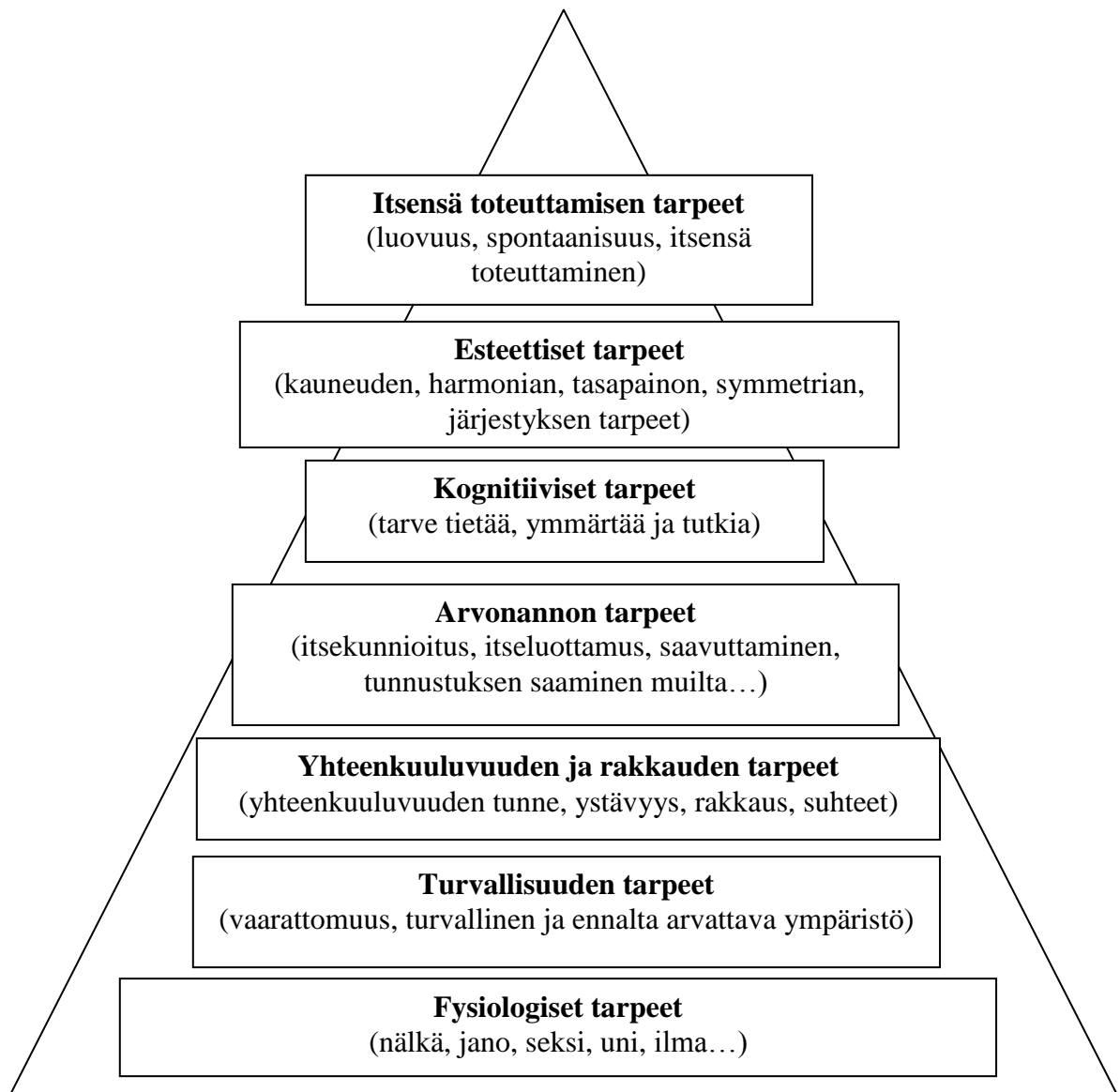

Kuvio 1 Maslow'n tarvehierarkia (1943) (Ross 1998:20)

Vasta kun hierarkian alimmat tarpeet on tyydytetty, alkaa ihminen motivoitua hierarkian korkeimmista tarpeista. Ihminen pystyy esimerkiksi keskittymään yhteenkuuluvuuden ja rakkauden tarpeisiin vasta, kun perustarpeet, kuten nälkä ja jano, on tyydytetty. (Reisinger 2009:272) Teoria perustuu oletukseen, että ihmiset pyrkivät tarvehierarkian korkeimmalle tasolle eli itsensä toteuttamisen tasolle. (Page 2003:55)

Maslow'n viisikerroksisen hierarkian tarpeet voidaan jakaa puutostarpeisiin (deficiency needs) ja kasvutarpeisiin (growth needs). Maslow'n alkuperäisessä viisikerroksisessa hierarkiassa oli ainoastaan yksi kasvutarve: itsensä toteuttamisen tarve. (Reisinger 2009:273) Katso kuvio 1.

Maslow jatkoi myöhemmin tarvehierarkiaansa (1954), ja lisäsi kaksi kasvutarvetta, katso kuvio 2. Nämä kasvutarpeet sisältävät *kognitiiviset tarpeet* (tarve tietää, ymmärtää ja tutkia) ja *esteettiset tarpeet* (kauneuden, harmonian, tasapainon, symmetrian, järjestyksen tarpeet). (Ross 1998:20) (Reisinger 2009:273) Vaikka Maslow itse lisäsi nämä tarpeet, ei ole aivan selvää, miten nämä tarpeet mahtuvat alkuperäiseen hierarkiaan. (Ross 1998:20) Maslow'n tarvehierarkia vuodelta 1954, Karlssonin mukaan (2004:278) näkyy kuviossa 2.

Kuvio 2 Maslow'n tarvehierarkia vuodelta 1954 (Karlsson 2004:278)

Kuten useita motivaatioteorioita, myös Maslow'n tarvehierarkiaa on kritisoitu siitä, että sitä ei voi soveltaa kaikkiin elämäntilanteisiin ja yksilöihin. Eri yksilöillä on eri tarpeet ja tämän myötä jotkut yksilöt saattavat tyytyä alemman tason tarpeisiin, kun taas toiset pyrkivät tyydyttämään myös ylimmät tarpeet. (Reisinger 2009:273) Jotkut tarpeistamme ovat synnynnäisiä, esimerkiksi nälkä ja jano. Mutta meillä on myös tarpeita, jotka muodostuvat ympäristössä, jossa kasvamme. Vanhemmat ja ympärillämme olevat ihmiset vaikuttavat niihin suuresti. Nämä tarpeet ovat siis opittuja. (Holloway 2009:61) Jotkut yksilöt tarvitsevat esimerkiksi vähemmän ruokaa, unta tai ihmissuhteita kuin toiset. Jotkut yksilöt saattavat vuorostaan joutua tottumaan joidenkin tarpeiden puuttumiseen ja pyrkivät sen takia tyydyttämään tarpeensa jollakin muulla tavalla. Kaikilla ei ole esimerkiksi mahdollisuutta matkustaa ulkomaille, ja he joutuvat sitä mukaan tyydyttää tarpeensa jollakin muulla tavalla. (Reisinger 2009:273)

On myös hankalaa tutkia näitä tarpeita, koska ihmiset saattavat olla epätietoisia omista tarpeistaan sekä siitä, miten tarpeet voisi tyydyttää. Toiset voivat olla haluttomia paljastamaan todelliset tarpeensa. Esimerkiksi harvat ovat halukkaita paljastamaan avoimesti, että he matkustavat johonkin tiettyyn kohteeseen tehdäkseen vaikutuksen naapureihinsa, vaikka halu saada arvostusta ja statusta naapurustostaan voi hyvinkin olla yksi tekijä heidän lomaa ja lomakohdetta valittaessa. (Holloway 2009:61)

On myös kritisoitu sitä, että tarvehierarkiasta on jätetty pois monia tärkeitä tarpeita, kuten hallitsevuuden tunne, leikkiminen sekä aggressio. (Holden 2005:66) Yksilöiden välillä on myös eroja siinä, kuinka aktiivisesti he pyrkivät tyydyttämään tietyt tarpeensa, sillä eri yksilöt saattavat priorisoida eri tarpeita. Yhdellä henkilöllä saattaa myös olla useita tarpeita samanaikaisesti, ja hän saattaa motivoitua erityyppisistä tarpeista saman päivän aikana. (Reisinger 2009:275)

Potentiaalisten asiakkaitten ei siis vain pidä ymmärtää, että heillä on jokin tietty tarve, vaan myös ymmärtää, miten jokin tietty tuote voisi tyydyttää tämän tarpeen. Matkailualalla täytyy muistaa, että jokainen asiakas tai kuluttaja on erilainen. Se mitä yksi kuluttaja näkee ideaalisena ratkaisuna tarpeen tyydyttämiseen, toinen kuluttaja hylkää saman tien. (Holloway 2009:62)

Kaiken tämän kritiikin lisäksi Holden (2005:66) muistuttaa, että Maslow'n teoriasta puuttuu aikaulottuvuus kokonaan, eikä sitä ole testattu muissa kuin länsimaalaisessa kulttuurissa.

Kritiikistä huolimatta Maslow'n tarvehierarkia on kuitenkin yksi suosituimmista ja hyväksytyimmistä motivaatioteorioista. Sen avulla kartoitetaan, mitkä asiat motivoivat yksilöä ja minkälaista tietoa yksilö etsii hierarkian eri kerroksissa. (Reisinger 2009:275)

4.1.1 Maslow'n tarvehierarkia sovellettuna matkailuun

Holden (2005:66) on soveltanut Maslow'n tarvehierarkian matkailuun seuraavalla tavalla. *Fysiologiset tarpeet* voidaan tulkita tarpeina rentoutua ja toipua, mitkä usein mainitaan keskeisinä syinä matkusteluun. *Turvallisuuden tarpeet* tulkitaan matkailun yhteydessä tarpeena valita kohde, joka on turvallinen. Esimerkiksi korkea rikollisuuden määrä tai terroriuhka voi vaikuttaa kohdevalinnassa. Toisaalta matkailun kautta haetaan myös riskejä. Turisti voi valita kohteensa myös paetakseen liian tylsää ja turvallista ympäristöään.

Yhteenkuuluvuuden ja rakkauden tarpeisiin voidaan matkailussa liittää tarve luoda uusia tuttavuuksia ja ystävyysuhteita. Matkailu antaa myös mahdollisuuksia kehittää jo olemassa olevia perhe- ja ystävyysuhteita. Matkailun mahdollistamat kokemukset tyydyttävät taas *arvonannon tarpeita*, koska matkailu kohottaa itseluottamusta sekä voi myös lisätä itsetuntemusta. Holden (2005:66) sanoo matkailun myös tyydyttävän *itsensä toteuttamisen tarpeet*, koska matkailun kautta ihminen pääsee toteuttamaan itseään.

4.2 Crompton – matkustusmotiivit

John L. Crompton teki tutkimuksen vuonna 1979 kartoittaakseen ihmisten matkustusmotiiveja. Tutkimus toi esille sen, että ihmisen sosio-psykologiset tarpeet ovat epätasapainossa, kun hän päättää lähteä matkalle. Matkan tarkoitus on korjata epätasapaino. Melkein kaikki tutkimukseen osallistuneet vastasivat, että matkan päätavoite on irtautua arjen rutiineista. (Crompton 1979:416)

Crompton on tutkimuksen perusteella jakanut matkailumotivaation yhdeksään motivaatiotekijään. Seitsemän niistä luokitellaan sosiopsykologisiksi tai ”push”-motiiveiksi, kun taas kaksi tekijää luokitellaan kulttuuri- tai ”pull”-motiiveiksi. Sosiopsykologiset motiivit ovat: 1) *Pako arjesta*, 2) *itsetutkiskelu ja -arviointi*, 3) *rentoutuminen*, 4) *statuksen kohottaminen*, 5) *pako sosiaalisesti hyväksyttävistä arkirooleista*, 6) *perhesiteiden vahvistaminen* sekä 7) *sosiaalisen kanssakäymisen lisääminen*. Kulttuuriseen kategoriaan kuuluvat: 8) *uutuudenviehätys* ja 9) *koulutus*. (Ross 1998:22)

Pako arjesta on ensimmäinen Cromptonin matkustusmotiiveista. Matkalle lähdetään, koska matkustaja kokee arkensa tylsäksi ja yksitoikkoiseksi. (Albanese & Boedeker 2002:108) Cromptonin tutkimuksessa tuli ilmi, että väliaikainen ympäristönvaihdos on hyvin yleinen motiivi lähteä matkalle. Tutkimuksen mukaan pako omasta arkiympäristöstä oli toistuva matkustusmotiivi vastaajien omasta kotiympäristöstä riippumatta. Myös vastaajat, jotka asuivat ns. arvostetuissa ja jännittävässä ympäristöissä, kokivat oman ympäristönsä arkipäiväiseksi ja halusivat tilapäisesti vaihtaa maisemaa. Yleinen vaatimus matkustuskohteelle oli, että se eroaa sekä fyysisesti että henkisesti matkustajan arkiympäristöstä. (Crompton 1979:416)

Itsetutkiskelu ja -arviointi tarkoittaa, että matkat nähdään mahdollisuutena oppia enemmän itsestään ja omasta persoonasta. (Crompton 1979:416) Matkalle lähdetään tutkimaan omaa sisäistä maailmaa, sekä etsimään uusia puolia itsestään. (Albanese & Boedeker 2002:108) Cromptonin mukaan uuteen fyysiseen ja sosiaaliseen tilanteeseen siirtyminen mahdollistaa itsetuntemuksen kehittämistä, mikä ei ole mahdollista esimerkiksi omassa arkiympäristössä, koska siellä olosuhteet ovat yleensä tutut ja

turvalliset. Joissakin tapauksissa uusi, erilainen miljöö voi muuttaa minäkuva ja vahvistaa itsearvostusta. (Crompton 1979:416)

Rentoutuminen on yleinen matkustusmotiivi ja sillä tarkoitetaan sekä henkistä että fyysisistä latautumista. (Albanese & Boedeker 2002:107) Cromptonin tutkimukseen vastanneet olivat useimmissa tapauksissa matkan jälkeen henkisesti rentoutuneita, mutta fyysisesti uupuneita. Monet näkevät matkan tilaisuutena vapautua tavalla, joka kotiympäristössä ei välttämättä olisi mahdollista. Rentoutumisen motiivi tarkoittaa myös sitä, että ihmisellä on aikaa harjoittaa aktiviteetteja ja harrastuksia, joihin hänellä ei arjen rytmissä välttämättä löydy aikaa. (Crompton 1979:417) Rentoutumismotiivia kutsutaan myös ns. battery-efektiksi eli latautumisefekti. (Albanese & Boedeker 2002:108)

Statuksen kohottaminen tarkoittaa, että matkalle lähdetään, jotta saataisiin sosiaalista arvostusta. (Albanese & Boedeker 2002:109) Cromptonin tutkimuksen vastaajat mainitsivat toistuvasti maineen ja arvovalan matkustusmotiiveiksi, mutta harva vastaajista tunnusti, että maine olisi kytköksissä heidän omiin matkapäätöksiinsä ja esimerkiksi toiveeseen korkeammasta sosiaalisesta statuksesta. Matkustamisesta on tullut yhä yleisempää, eikä sillä sen vuoksi ole samanlaista maine- ja arvovaltakytentää kuin ennen. (Crompton 1979:417)

Pako sosiaalisesti hyväksyttävistä arkirooleista motivoi, kun matkalle lähdetään, jotta voitaisiin tehdä asioita tai käyttäytyä tavalla joka saattaisi aiheuttaa pahennusta kotiympäristössä. Tällainen käyttäytyminen on Cromptonin mukaan irrationaalista ja muistuttaa lapsenomaista käyttäytymistä. Cromptonin mukaan *regressio-käyttäytyminen* johtuu siitä, että matkalla ihminen pystyy helpommin vetäytymään kotiympäristönsä tavanomaisista rooleista ja velvoitteista. (Albanese & Boedeker 2002:108, Crompton 1979:417–418)

Perhesiteiden vahvistaminen pitää sisällään sen, että matkalle lähdetään, jotta voitaisiin viettää aikaa perheenjäsenten kanssa. (Albanese & Boedeker 2002:109) Matkat nähdään aikana, jolloin perheenjäsenillä on aikaa tiiviiseen yhdessäoloon ja kommunikointiin. Tällainen ei välttämättä ole mahdollisia kotiympäristössä, missä kaikilla on omat rutiininsa ja aikataulunsa. (Crompton 1979:418)

Sosiaalisen kanssakäymisen lisääminen on selkeästi tärkeä matkustusmotiivi. Matkalle lähdetään, jotta voidaan luoda sosiaalisia kontakteja paikallisiin ja muihin matkailijoihin. (Albanese & Boedeker 2002:109) Cromptonin mukaan sosiaalisen vuorovaikutuksen motiivissa on useampia ulottuvuuksia. Sosiaalinen vuorovaikutus voi tarkoittaa lyhytaikaisia tapaamisia ihmisten kanssa, jotka ovat erilaisista taustoista ja ympäristöistä. Joskus sillä taas tarkoitetaan pitempiaikaisia suhteita, jotka laajentavat ihmisen sosiaalisia verkostoja. Kuten muissakin sosiopsykologisissa motiiveissa, eivät vastaajat olleet tietoisia tästä motiivista ennen kotiinpaluuta. (Crompton 1979:418- 419)

Kulttuuriset motiivit ovat yleensä yksilön sosiaalisen ja psyykkisen statuksen sijasta kytköksissä matkakohteeseen. Suurin osa Cromptonin tutkimuksen vastaajista ilmoitti, että kulttuuriset tekijät olivat ne tekijät, mitkä saavat heidät matkustamaan. Kulttuurimotiivi jaetaan Cromptonin mukaan kahteen ensisijaiseen motiiviin: *uutuudenviehätykseen ja koulutukseen*. (Crompton 1979:419)

Uutuudenviehätys tuli esille tutkimuksen vastauksissa eri tavoin ja sen synonyymejä olivat mm. uteliaisuus, seikkailu, uusi ja erilainen. Uutuudenviehätyksellä tarkoitetaan Cromptonin mukaan uusia kokemuksia, mutta ei silti välttämättä täysin uutta tietämystä. (Crompton 1979:419- 420)

Koulutus on usein tärkeä motiivi matkustuskohdetta valittaessa. Cromptonin mukaan useat yksilöt kokivat, että jossain tietyissä matkakohteissa, kuten esimerkiksi kuuluisissa ja omaperäisissä kohteissa, ”täytyy” vieraila. Cromptonin mukaan myös tällaisella tunteella on vaikutusta matkakohdetta valittaessa. (Crompton 1979:421)

4.3 Iso-Aholan matkailumotivaatiokaavio

Seppo Iso-Ahola (1982) toteaa, että kun ihminen tiedostaa matkustelun tuoman mielihyvän, se antaa hänelle voimia asettaa matkalleen tavoitteita. Tämän tiedostaminen antaa energiaa valitsemaan kahden tärkeän motivaatiotekijän väliltä, jotka Iso-Aholan mukaan ovat *pako* ja *etsiminen/palkinnontavoittelu*. Tuleva turisti havaitsee täten syyt matkustamiseen ja valikoi myöhemmin asianmukaisen matkustussuunnitelman sekä käyttäytymisen, jonka uskotaan johtavan tavoiteltavaan mielihyvään. Iso-Aholan mukaan heti, kun tietoisuus mahdollisesta mielihyvästä on kypsynyt, näistä kahdesta motivaatiovoimasta tulee ratkaisevia tekijöitä matkailukäytöksessä, jotka samanaikaisesti vaikuttavat myös yksilöön. (Iso-Ahola 1982:259)

Nämä voimat ovat siis *pako* ja *etsiminen/palkinnontavoittelu*. Pakomotiivi tarkoittaa halua jättää jokapäiväinen elinympäristö taakseen. Etsiminen/palkinnontavoittelumotiivi tarkoittaa, että matkustelun kautta saavutettaisiin psykologisia palkkioita erilaisessa ympäristössä, joka voi olla joko uusi tai vanha. Kun ihminen valitsee joko pakomotiivin tai palkinnontavoittelumotiivin tai jopa molemmat motiivit ensisijaiseksi matkailutavoitteekseen tai syykseen matkusteluun, nämä motiivit määrittelevät sitten ihmisen valinnat erityisten suunnitelmien ja käyttäytymisen suhteen tavoitteitten saavuttamiseksi. (Iso-Ahola 1982:259–260)

Kun ihminen valitsee matkallensa motiiveja, hän painii henkilökohtaisen- sekä/tai ihmissuhdeulottuvuutensa kanssa. Matkan syy voi olla, että hän pakenee henkilökohtaista elämäänsä, esimerkiksi henkilökohtaisia ongelmiaan, vaikeuksiaan tai epäonnistumisiaan. Hän voi myös paeta ihmissuhdekuvioitaan, esimerkiksi kollegoitaan, perheenjäseniään, sukulaisiaan, ystäviään tai naapureitaan. Matkaltaan hän saattaa etsiä henkilökohtaisia palkkioita, esimerkiksi hallitsemisen tunnetta, lepoa ja rentoutumista, akkujen lataamista ja uusiutumisen tunnetta, itsetunnon kohottamista sekä arvovaltaa tai hän haluaa oppia uusista kulttuureista. Hän saattaa myös tavoitella palkkioita ihmissuhteisiinsa, esimerkiksi kartuttaa sosiaalisia vuorovaikutuksia, päästä vuorovaikutukseen ystävällisten alkuasukkaitten tai matkaseuralaisten kanssa, viettää aikaa vanhojen ystävien kanssa uudessa ympäristössä tai uusien ystävien kanssa vanhassa ympäristössä. (Iso-Ahola 1982:259–260)

Pako arkiympäristöstä	Sisäisten ”palkintojen” tavoittelu		
		Henkilökohtaiset ”palkinnot”	”Palkinnot” ihmissuhteisiin
	Henkilökohtainen ympäristö	(1)	(2)
	Ihmissuhde-ympäristö	(3)	(4)

Kuvio 3 A Social Psychological Model of Tourism Motivation (Iso-Ahola 1982:259)

Yllä oleva kaavio, kuvio 3, visualisoi Iso-Aholan (1982) teoriaa kahdella pääluottuvuudella, joita ovat *Pako arkiympäristöstä* ja *Sisäisten ”palkintojen” tavoittelu*. Lisäksi voidaan erottaa vielä kaksi tasoa: henkilökohtainen taso ja ihmissuhteiden taso. Iso-Aholan mukaan turistit voidaan jakaa neljään luokkaan matkustusmotiivinsa perusteella. (Iso-Ahola 1982:259–260)

Esimerkiksi yksilö voi matkustaa paetakseen henkilökohtaista ympäristöään ja etsiäkseen henkilökohtaisia palkkioita (1), katso kuvio 3. Toinen yksilö voidaan tunnistaa toisenlaisten motivaatioidensa takia. Esimerkiksi yksilö voi matkustaa paetakseen ihmissuhdeympyröitään ja tavoitellakseen matkaltansa henkilökohtaista palkkiota (3). Lisäksi on yksilöitä, joiden matkustelumotivaatiot koostuvat erilaisista kombinaatioista. Ne vaihtelevat joka kerta, kun he matkustavat riippuen siitä, mitä heille on tapahtunut ennen kun he tekevät päätöksen ryhtyäkseen turistiksi. Lopuksi on myös ryhmä yksilöitä, jotka yhden matkan aikana toteuttavat kaikkia matkustusmotivaatioita. He voivat aloittaa matkansa yhden motivaation innoittamana, mutta päätyä toiseen motivaatiotekijään matkansa aikana. (Iso-Ahola 1982:259–260)

Yllä oleva kaavio, kuvio 3, antaa monia mahdollisuuksia matkustusmotivaation tutkimiseen. Sitä voidaan käyttää myös käytännön syitä selvittäessä. Matkustamisen syyt voivat merkittävästi vaikuttaa, ei pelkästään matkakohteen valintaan, vaan myös matkaseuran valintaan. Kaavio myös korostaa matkustusmotivaation luonnetta. Se osoittaa myös sen, että motivaatiotekijöitä tutkittaessa on turha yrittää erotella toistaan

syitä ja hyötyjä. Syy matkustamiseen, esimerkiksi halu tutkia uusia paikkoja, voi olla myös hyöty ja hyöty, esimerkiksi pako arjesta, voi olla myös syy matkustamiseen. (Iso-Ahola 1982:260)

Iso-Ahola (1982) ei siis ole tutkinut motiivien tarkkaa sisältöä, vaan tuonut esille idean siitä, että ihminen tavoittelee matkustelun kautta niin sisäisiä kun ulkoisia sosiaalisia palkkioita. (Hanefors & Mossberg 2007:65)

4.4 McIntoshin & Goeldnerin neljä motivaatiokategoriaa

McIntosh & Goeldner (1988) käyttävät puolestaan hyväkseen neljää motivaatiokategoriaa, jotka antavat keinot kuvata turisteja ja tämän motivaatioita matkantekoon. Teoria on rakennettu Maslow'n tarvehierarkian hengessä. McIntoshin & Goeldnerin nelinportainen luokitus Vuoriston mukaan (1998:45):

1. **Fyysiset tekijät:** sisältävät motivaatiotekijät, joilla on tekemistä kehon ja mielen kanssa, terveyssyyt, urheilu ja mielihyvä/huvittelu. Tämän ryhmän motivaatiotekijöitä yhdistävät aktiviteetit, jotka pienentävät jännitystä ja lieventävät stressiä.
2. **Kulttuuriset tekijät:** tunnustetaan haluna nähdä ja tietää enemmän muista kulttuureista, halu tietää ja oppia enemmän kohdemaan asukkaista, heidän elämäntyylistään, musiikista, taiteesta, folkloresta, tanssista ym.
3. **Ihmisten väliset tekijät:** tämä ryhmä motivaatiotekijöitä sisältää halun tavata uusia ihmisiä, tavata ystäviä ja sukulaisia ja löytää uusia ja erilaisia kokemuksia. Matkustelu on joko pako tutuista ihmissuhteista, esim. ystäväistä, naapureista tai kotiympäristöstä tai sitä tehdään hengellisistä syistä.
4. **Status ja arvolliset tekijät:** tämä ryhmä motivaatiotekijöitä sisältää halun oppia, esim. henkisen kasvun, itsetunnon kohotuksen sekä aistillisen nautinnon. Halu saada tunnustusta ja huomiota muilta edistääkseen omaa itsetuntoa on tekemisissä tällaisten motivaatiotekijöiden kanssa. Kategoria sisältää myös pyrkimyksen henkilökohtaiseen kehitykseen suhteessa harrastuksiin ja koulutukseen.

Vuoriston mukaan (2003:39) McIntoshin & Goeldnerin neliportainen luokitus (1988) on selvimpiä luokituksia, joita aiheesta on tehty. Siinä yhdistyvät esimerkiksi Cromptonin (1979) ja Iso-Aholan (1982) teorit.

4.5 Teoriat puntarissa

Maslow'n tarvehierarkia (1954) esiteltiin edellisissä luvuissa melko laajasti, koska kritiikistä huolimatta se on yleisesti käytetyin motivaatioteoria. Sitä voidaan soveltaa myös matkustusmotiiveja tutkiessa. Sen lisäksi käsitelimme kolme muuta matkustusmotiiviteoriaa.

Valitsimme nämä kolme muuta matkustusmotiiviteoriaa, koska huomasimme tekemässämme kirjallisuushaussa, että nämä kolme teoriaa ovat laajasti käytettyjä. Ne toimivat monen matkustusmotiivitutkimuksen pohjana. Teoriat ovat lisäksi melko samantapaisia, ja myös niiden perustana on Maslow'n tarvehierarkia (1954). Samankaltaisuuden takia löysimme näiden teorioiden välillä monta yhtäläisyyttä. Näitä yhtäläisyyksiä kuvataan tässä kappaleessa.

Matkustamisessa on aina kyse jostakin paikasta lähdöstä ja johonkin paikkaan saapumisesta. Yleensä ottaen kyse on pako arjesta ja uuden etsimisestä. Vuoriston mukaan (1998:43) pakomotiivi onkin yksi ulottuvuus koko laajasta motiiviryhmästä, johon koko turismi perustuu, eli *erilaisuuden tavoittelusta*. Etsitään uusia ja erilaisia kokemuksia.

Sekä Crompton (1979) että Iso-Ahola (1982) painottivat, että matkustelua tehdään, koska halutaan paeta omaa kotiympäristöä. Syynä tähän voivat olla työ- tai ihmissuhdekuviot, mutta syy voi olla myös yksinkertaisesti se, että halutaan vaihtelua arkeen. Halutaan siis rentoutua erossa arjen huolista.

Kaikissa kolmessa yllämainitussa teoriassa korostettiin myös uuden oppimista. Koulutus oli tärkeää. Haluttiin oppia matkakohteesta, sen kulttuurista ja historiasta. Mutta ennen kaikkea haluttiin oppia enemmän omasta itsestään. Iso-Ahola (1982) painotti myös uusiutumisen tunnetta. Henkinen kasvu onkin yksi tärkeimmistä motiiveista, ja tämä tuli myös esille Maslow'n tarvehierarkiassa (1954).

Matkustaessa toivotaan myös sosiaalista kanssakäymistä. Tämä tarkoitti yllämainituissa teorioissa sekä jo olemassa olevien perhe- tai ystävyysiteiden vahvistamista että uusien kontaktien luomista. Matkustelun kautta luodaan uusia tuttavuuksia esimerkiksi matkaseurueen kanssa, muiden turistien tai matkakohteessa asuvien kanssa.

Maine ja status olivat myös yksi yhdistävä tekijä. Edellä mainituissa teorioissa tämä tarkoitti oman itsetunnon ja -arvon kohottamista, mutta myös arvostuksen, huomion ja tunnustuksen saamista muilta.

Matkustelun syyt ja motiivit voivat myös muuttua tai vaihdella. Sekä Cromptonin (1979) että Iso-Aholan (1982) teorioissa tuli esille, että matkustusmotiivit voivat muuttua joko matkan aikana tai todelliset motiivit matkustamiseen huomataan vasta kotiin palatessa. Iso-Aholan (1982) mukaan ihminen voi huomata varsinaiset henkilökohtaiset syynsä matkusteluun jo matkan aikana. Crompton (1979) taas havaitsi tekemässään tutkimuksessaan monia motiiveja, joista ihminen tuli tietoiseksi vasta matkaltaan palattuaan.

5 METODI

Tässä kappaleessa kerrotaan itse tutkimusprosessista. Kerromme käyttämästämme tutkimusmetodista sekä siitä, miten tutkimus käytännössä toteutettiin.

Tutkimustyössä on olemassa varsinaisesti kaksi erilaista tutkimusmetodia, kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen tutkimus. Kvantitatiivisella tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusta, jossa käytetään tilastollista käsittely- sekä analysointimenetelmää. Kvalitatiivisella tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusta, jossa käytetään verbaalisia analysointimetoodeja. (Patel & Davidson 1994:12)

Tutkimusmetodia päätettäessä on syytä pohtia omaa tutkimusaihetta eli sitä, mitä oikeastaan haluaakaan tietää. Jos halutaan saada vastauksia määrällisiin kysymyksiin tai vaikka laskennallisiin eroihin, on tarpeen käyttää tilastollista eli kvantitatiivista menetelmää. Mutta jos tarkoituksena on tulkita ja ymmärtää esimerkiksi ihmisten kokemuksia tai haluamme vastaukset kysymyksiin ”miksi?” tai ”millainen?”, käytetään

verbaalista eli kvalitatiivista menetelmää. (Patel & Davidson 1994:13) Kvantitatiivinen tutkimus tehdään useimmiten kyselylomakkeiden avulla, ja kiinnostuksen aiheena ovat kuvaus ja selitys. Kvalitatiivinen tutkimus tehdään haastattelujen tai havainnoinnin avulla, ja kiinnostuksen aiheena ovat kuvaus ja ymmärtäminen. (Holme & Solvang 1996:78)

5.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Koska tutkimuksemme tavoitteena on tutkia, mitkä asiat motivoivat opiskelijoita osallistumaan Work & Travel -ohjelmaan, kvalitatiivinen metodi antaa kattavamman ja syvemmän näkökulman ja vastauksen tutkimukseemme kuin kvantitatiivinen metodi.

Kvalitatiivisella menetelmällä on siis ensisijaisesti ymmärtävä tarkoitus. Menetelmällä ei haluta keskittyä tutkimaan, onko tiedoilla yleistä kelpoisuutta, vaan halutaan saada laajempaa ymmärrystä tutkimusaiheeseen. Siinä pyritään ymmärtämään kohteen laatua, ominaisuuksia ja merkityksiä kokonaisvaltaisesti ja tutkimus tuottaa ymmärtävää tietoa. (Holme & Solvang 1996:14, 78)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa keskitytään yleensä varsin pieneen määrään tapauksia, joita pyritään analysoimaan mahdollisimman tarkasti ja perusteellisesti. Toisin kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa, kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineiston tieteellisyyden kriteeri on määrän sijasta laatu. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa hypoteesittomuus tarkoittaa sitä, että tutkijalla ei ole lukkoon lyötyjä ennakkoolettamuksia tutkimuksen tuloksista tai sen kohteesta. (Eskola & Suoranta 1999:18–19) Laadullisessa tutkimuksessa tutkijan asema on toisella tavalla keskeinen kuin tilastollisessa tutkimuksessa. Laadullisessa tutkimuksessa tutkijalla on eräänlaista vapautta, joka antaa usein mahdollisuuden joustavaan tutkimuksen suunnitteluun ja toteutukseen. (Eskola & Suoranta 1999:20)

Kvalitatiivista aineostoa voi kerätä monella eri tavalla, mutta Suomessa tavallisin tapa kerätä kvalitatiivista aineistoa lienee haastattelu. (Eskola & Suoranta 1999:86). Kun halutaan saada selville tietoja kokemuksien merkityksestä tai henkilökohtaisesta matkustushistoriasta, ei yleensä voida käyttää menetelmänä strukturoituja kyselylomakkeita. Sen sijaan vaaditaan tarkkaan laadittuja kysymyksiä ja vastuksien

tarkkaavaista kuuntelua. Henkilökohtaisten haastattelujen tarkoitus ei ole taulukoida numeroita, kuten esimerkiksi tehdä taulukko siitä, kuinka monta ihmistä on jotakin mieltä jostakin, vaan ymmärtää, miten ihmiset ajattelevat ja tuntevat asioista ja kokemuksista. Huolitellusti suoritettu henkilökohtainen haastattelu voi tarjota oivalluksia johonkin ilmiöön ja entistä monipuolisempaa tietoa kuin olisi mahdollista saada esille esimerkiksi kyselylomakkeilla. (Smith 2010:109)

On olemassa useita erilaisia haastattelutyyppejä, mutta yksinkertaisesti sanottuna haastattelu on tilanne, jossa haastattelija esittää kysymyksiä haastateltavalle. Haastattelu on siis eräänlaista keskustelua, vaikkakin se tapahtuu tutkijan aloitteesta ja on hänen johdattelemaansa. (Eskola & Suoranta 1999:86) Haastattelijan rooli on tärkeä. Sillä, että haastattelija on aktiivinen kuuntelija, voi olla jopa tärkeämpi merkitys kuin kysymysten esittämisellä. (Hirsjärvi & Hurme 2001:102)

Valitsimme tutkimusmenetelmäksemme puolistrukturoidun haastattelun, sillä mielestämme se antaa selkeimmät ja kattavimman vastauksen tutkimukseemme. Puolistrukturoitu haastattelu sisältää hahmotelman siitä, mitä aiotaan kysyä, mutta ei tarkkaa suunnitelmaa siitä, miten kysyä sitä. Kysymyksiä täytyy kuitenkin miettiä ja suunnitella etukäteen, jotta haastattelun aikana saadaan vastaukset haluamiin kysymyksiin. (Hirsjärvi & Hurme 2001:102) Ajatuksena on, että kysymyksillä on sama merkitys kaikille. Puolistrukturoidussa haastattelussa ei myöskään ole valmiita vastausvaihtoehtoja, vaan haastateltava vastaa kysymyksiin avoimesti ja omin sanoin. (Eskola & Suoranta 1999:87)

5.2 Menettelytapa

Aloitimme tutkimusprosessimme keräämällä ja lukemalla kirjallisuutta motivaatiosta, motivaatioteorioista ja matkustusmotiiveista. Saatuaamme kuvan aiheesta valikoimme erilaisia teorioita, jotka sopivat juuri meidän tutkimustarpeisiimme. Keräsimme myös informaatiota toimeksiantajastamme, Suomi-Amerikka Yhdistysten Liitosta, Internetin ja sähköisen kommunikaation välityksellä.

Teoriaraamimme avulla kokosimme haastatteluoppaan, joka auttaa meitä saamaan vastauksen tutkimuskysymykseemme. Haastattelukysymykset esittelemme ja perustelemme kappaleessa *5.3 Haastattelukysymykset*.

Opinnäytetyössämme tutkitaan kahta eri ryhmää, SAYL:in kesätyöohjelmaan kesällä 2010 osallistuneita ja kesän 2011 ohjelmaan hakeneita. Vastaajista kerromme enemmän kappaleessa *5.4 Vastaajien valinta*. Mielestämme parityöskentely antaa paremmat resurssit näin laajan vastaajaryhmän tutkimiseen ja niiden vertailuun. Näiden kahden eri ryhmän vertailu on myös yksi opinnäytetyömme metodisista tavoitteista.

Työskentelimme yhdessä sekä informaatiota kerätessä että kirjoittaessa. Koska motivaatiosta ja matkustusmotiiveista on laajasti kirjallisuutta, valitsimme yhdessä tutkimuskysymyksemme kannalta tärkeimmät teoriat. Tämän jälkeen jaoimme teorian niin, että Tuulia Perälä keskittyi kartoittamaan Maslow'n tarvehierarkian ja Cromptonin matkustusmotiivit, kun taas Kira Koljonen keskittyi Iso-Aholan matkailumotivaatiokaavioon sekä McIntoshin & Goeldnerin neljään motivaatiokategoriaan. Tutkimusvaiheessa Perälä keskittyi ensimmäisen ryhmän tutkimiseen, haastatteluiden suorittamiseen ja analysointiin, ja Koljonen keskittyi toiseen ryhmään.

5.3 Haastattelukysymykset

Tässä kappaleessa esittelemme ja perustelemme haastattelukysymyksemme, kerromme miksi kysyimme juuri kyseisen kysymyksen ja yhdistämme kysymykset teorioihimme.

Muodostettuaamme teoriakehyksen muotoilimme kysymyksiä, jotka olivat mielestämme oleellisia ja kiinnostavia tutkimuksemme kannalta. Kysymykset laadimme kaikkia yllämainittuja teorioita käyttäen (katso kappale *4 Matkustusmotiivit*). Halusimme tehdä kysymyksistä mahdollisimman avoimia, jotta haastateltava pääsisi halutessaan kertomaan motiiveistaan vapaamuotoisesti ja omin sanoin. Tällöin voimme katsoa keräämämme aineiston tulevan vastaajilta itseltään, eikä meidän johdattelemana.

Kysymyksemme olivat seuraavat (katso myös *Liite 1 Haastatteluopas*):

1. Miksi hait SAYL:in Work & Travel -kesätyöohjelmaan USA:han?

Koska opinnäytetyömme tarkoituksena on tutkia motivaatiotekijöitä, tulimme siihen tulokseen, että ensimmäisenä kysymyksenä pyytäisimme haastateltavia avoimesti kertomaan, miksi hän haki juuri kyseiseen ohjelmaan. Tämän melko laajan kysymyksen avulla toivoimme voivamme saada selville mahdollisimman monta eri motivaatiotekijää. (Katso esim. McIntosh & Goeldner (1988))

Tällä kysymyksellä halusimme myös selvittää, miten paljon kohdemaata merkitsi. Toivoimme, että tämän kysymyksen vastauksissa tulisi esille mm. se, oliko haastateltava hakenut tarkoituksellisesti juuri tähän ohjelmaan vai oliko hänellä mahdollisesti ollut mielessä myös muita vaihtoehtoja. Halusimme myös selvittää, mikä sai hänet valitsemaan Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton, miksi juuri Summer Work & Travel -ohjelman ja miksi kohdemaana oli nimenomaan USA.

2. Mitä odotuksia sinulla oli neljältä kuukaudelta Yhdysvalloissa?

Toivoimme, että avoin kysymys toisi esille mahdollisimman paljon motivaatiotekijöitä ja saisimme selville esimerkiksi, motivoivatko vastaajaa pääasiassa sosiopsykologiset eli push-tekijät vai kulttuuriset eli pull-tekijät (katso Cromptonin (1979) matkustusmotiivit).

Halusimme myös selvittää tarkemmin, mitä teoriakehyksessämme selitetyjä matkustusmotiiveita (esimerkiksi pako arjesta, itsensä etsiminen ja arviointi, rentoutuminen, maine ja status, regressio-käyttäytyminen, perhesiteiden vahvistaminen, sosiaalinen vuorovaikutus, koulutus, sekä nykyaikaisuus) haastateltavan vastauksesta löytyy (katso kappale 4.5 *Teoriat puntarissa*).

3. Odotitko kokevasi/tekeväsi asioita, jotka eroavat asioista joita kokisit/tekisit kotiympäristössä?

Tällä kysymyksellä pyrimme kartoittamaan, odottiko haastateltava matkaltaan erilaisia kokemuksia kuin mitä hän mahdollisesti kokisi kotiympäristöstään. Tämän kysymyksen tarkoituksena oli pääasiassa kartoittaa, motivoiko kohteen fyysinen ja henkinen

erilaisuus haastateltavaa lähtemään matkalle (katso Crompton (1979) sekä Iso-Ahola (1982)).

Tällä kysymyksellä halusimme myös selvittää, odottiko haastateltava käyttäytyvänsä eri tavalla matkallaan kuin hän käyttäytyisi kotiympäristössään. Taustalla oli ajatus Cromptonin (1979) regressio-käyttäytymisestä, eli siitä, että kun ihminen on matkalla, pystyy hän helpommin vetäytymään kotiympäristönsä rooleista ja velvoitteista. Halusimme tutkia, oliko regressio-käyttäytymisellä yhteyttä siihen, että haastateltava halusi lähteä kyseiselle matkalle (katso Crompton (1979)).

4. Minkälainen on sinun matkustelutaustasi?

Tällä kysymyksellä pyrimme selvittämään haastateltavan aikaisempaa matkustelutaustaa ja sitä, oliko hän kokenut matkailija vai ensikertalainen. Halusimme tietää haastateltavan matkustustaustasta, sillä Cromptonin (1979) ja Iso-Aholan (1982) mukaan yksilö on tietoinen joistakin matkustusmotiiveista vasta matkalta palatessaan tai matkusteltuaan, ja siksi halusimme tietää miten kokenut matkustelija on kyseessä.

5. Entä läheiset, ystäväpiiri ja tuttavat? Vaikuttaako/vaikuttiko lähipiirin matkustelu omaan matkailuun / päätökseesi hakea kyseiseen ohjelmaan?

Halusimme myös kysyä lähipiirin matkustustaustasta ja siitä, vaikuttaako se omaan matkusteluun, sillä valitsemiemme teorioitten mukaan status, arvo ja maine ovat usein joko tietämättä tai tietoisesti yleisiä motivaatiotekijöitä (katso kappale 4.5 *Teoriat puntarissa*).

6. Mainitse lopuksi vielä viisi asiaa, jotka saivat sinut lähtemään matkalle/osallistumaan/hakemaan ohjelmaan?

Lopuksi halusimme vielä pyytää haastateltavaa sanomaan viisi asiaa, jotka ensimmäisenä tulevat mieleen koskien matkalle lähdön syytä. Tällä kysymyksellä halusimme, että haastateltava vielä kerran joko toistaa tärkeimmät motivaatiotekijät tai jopa tuo esiin uusia tekijöitä, jotka eivät aikaisemmin haastattelun aikana tulleet esille.

5.4 Vastaajien valinta

Koska tarkoituksenamme oli tutkia, mikä motivoi opiskelijoita osallistumaan Work & Travel -ohjelmaan USA:ssa, tulimme siihen tulokseen, että meidän tulee haastatella henkilöitä, jotka selvästi ovat motivoituneita lähtemään kyseiselle matkalle. Aluksi ideanamme oli haastatella noin kymmentä henkilöä, jotka osallistuivat SAYL:in Work & Travel -ohjelmaan kesällä 2010. Pohdimme kuitenkin sitä, vaikuttaisiko heidän vastauksiinsa se, että he ovat jo olleet matkalla ja olisivatko tulokset mahdollisesti erilaisia, jos haastattelisimme henkilöitä, jotka ovat vasta lähdössä matkalle?

Tästä syystä päätimme haastatella viittä henkilöä, jotka osallistuivat kesän 2010 ohjelmaan, sekä viittä henkilöä, jotka ovat hakeneet kesän 2011 ohjelmaan. Toivoimme, että haastattelemalla kahta eri ryhmää, saisimme tutkimuksellemme enemmän vaihtelevuutta ja vertailukelpoisuutta.

Ensimmäisen ryhmän vastaajiin eli niihin, jotka osallistuivat kesän 2010 ohjelmaan, otimme yhteyttä sähköpostilla. Kirjoittajilla oli itsellä sähköpostilista kesän 2010 ohjelman osallistujista, koska sekä Perälä että Koljonen osallistuivat kyseiseen ohjelmaan kesällä 2010. Haastattelimme viisi ensimmäiseksi vapaaehtoiseksi ilmoittautunutta henkilöä.

Tutkimusajankohtana kesän 2011 ohjelmaan osallistujia ei ollut vielä valittu, valintaprosessi oli kesken. Tietoturvalain takia meille ei voitu antaa sähköpostilistaa kesän 2011 ohjelman hakijoista, joten päätimme toteuttaa haastattelut SAYL:in oman haastattelutilaisuuden yhteydessä. Tästä syystä toisen ryhmän vastaajat ovat tavallaan valikoituja, koska haastattelimme pelkästään hakijoita, jotka osallistuivat SAYL:in Turun haastattelutilaisuuteen. Näistä Turun valintatilaisuuteen osallistuvista haastattelimme saapumisjärjestyksessä viisi ensimmäistä vapaaehtoista. Vastaajaryhmämme koostui näin ollen kymmenestä opiskelijasta. Iältään vastaajamme olivat 20–26-vuotiaita. Haastattelimme kahdeksaa naispuolista, sekä kahta miespuolista henkilöä.

5.5 Toteutus

Tutkimuksessamme haastattelimme siis kahta eri ryhmää, heitä jotka osallistuivat SAYL:in kesätyöohjelmaan kesällä 2010 sekä heitä, jotka olivat hakeneet kesän 2011 ohjelmaan. Kysyimme molemmilta ryhmiltä samat kysymykset, mutta kysymysten aikamuoto oli luonnollisesti eri. Kysymykset esittelimme kappaleessa 5.3 *Haastattelukysymykset*.

Emme nähneet tarpeellisenä kysellä vastaajilta enemmän taustatietoja, koska tutkimuksemme tarkoituksena oli selvittää opiskelijoiden motiiveja osallistua Work & Travel -ohjelmaan. Tiesimme vastaajien joko olevan opiskelijoita tai sen, että he ovat olleet opiskelijoita ohjelmaan osallistuessaan. SAYL:in kriteerinähän on, että henkilö, joka hakee Work & Travel -ohjelmaan, on suomalainen, 20–26-vuotias, kolmannen asteen opiskelija, eli joko yliopisto-, korkeakoulu- tai ammattikorkeakouluopiskelija. (SAYL 2011) Vastaajien valinnasta kerroimme enemmän kappaleessa 5.4 *Vastaajien valinta*.

Haastateltaville kerroimme etukäteen sähköpostilla että tutkimuksemme koskee matkustusmotiiveja Work & Travel -ohjelmaan liittyen. Emme kuitenkaan lähettäneet kysymyksiä haastateltaville etukäteen, koska halusimme vastauksista mahdollisimman spontaaneja.

Haastattelut toteutimme helmikuussa 2011. Ensimmäisen ryhmän haastattelut suoritimme lauantaina 5. helmikuuta 2011 Kuopiossa. Siellä haastattelimme neljää henkilöä, jotka osallistuivat kesän 2010 ohjelmaan. Toisen ryhmän haastattelut suoritimme maanantaina 21. helmikuuta 2011 Turussa, Siirtolaisinstituutissa, SAYL:in haastattelutilaisuuden yhteydessä. Samana päivänä haastattelimme myös viidennen, ensimmäiseen ryhmään kuuluvan henkilön.

Haastattelut kestivät keskimäärin noin kymmenen minuuttia. Päätimme käyttää haastattelutilaisuudessa nauhuria, jotta voisimme keskittyä haastateltavaan ilman, että meidän tarvitsisi tehdä muistiinpanoja samalla. Täten saamamme vastauksetkin ovat sanatarkkoja, eikä niissä ole meidän omia tulkintojamme. Haastattelutilaisuuden jälkeen transkriboimme kaikki haastattelut yksitellen, jonka jälkeen aloimme työstää tuloksia, joista kerromme seuraavaksi, kappaleessa 6 *Tulokset*.

6 TULOKSET

Tässä kappaleessa esittelemme haastattelujemme tuloksia, kappaleessa *6.1 Ryhmä 1* esittelemme tulokset haastatteluista, joihin ottivat osaa kesän 2010 SAYL:in kesätyöohjelman osallistuneet. Kappaleessa *6.2 Ryhmä 2* esittelemme tulokset kesän 2011 hakijoiden haastatteluista.

Säilyttääksemme vastaajamme anonyymeinä, käytämme vastaajistamme numerointia 1-10. Tulokset esittelemme molemmissa kappaleissa kysymysten mukaan.

6.1 Ryhmä 1

Seuraavaksi esittelemme tulokset ensimmäisen haastatteluryhmän vastauksista. Tämän ryhmän vastaajat osallistuivat SAYL:in kesätyöohjelmaan kesällä 2010.

1. Miksi hait SAYL:in Work & Travel - kesätyöohjelmaan USA:han?

Ensimmäiseen kysymykseen haastateltavat vastasivat hyvin yhtäläisesti. Kaikki mainitsivat, että miettiessään erilaisia matkavaihtoehtoja, nimenomaan Yhdysvallat matkustuskohteena oli ollut heidän ykkösvaihtoehtonsa. Jotkut haastateltavista olivat puntaroineet ja hakeneetkin muihin paikkoihin, esimerkiksi Pohjoismaissa ja Etelä-Euroopassa, mutta myös heidän ykkösvaihtoehtonsa oli ollut USA. Näin vastaajat kommentoivat kohdevalintaansa:

"No se kuulosti oikein hyvältä mahdollisuudelta päästä USA:han, koska olen aina halunnut päästä sinne siitä asti, kun olen ollut ihan pieni. Olen etsinyt sopivaa tilaisuutta lähteä sinne ja tuo oli ihan loistava, se kolahti heti." ... "Olin myös hakenut Espanjaan, minne myös pääsin, mutta koska USA oli minulla ykkönen, ja koska pääsin, myös menin." (Vastaja 2)

"Suurin syy oli se, että olen ollut kiinnostunut Jenkeistä ja siitä kulttuurista. Halusin päästä töihin ulkomaille, ja just töihin Jenkkeihin." (Vastaja 4)

Haastateltavat mainitsivat myös paljon erilaisia syitä, miksi juuri USA kohteena kiehtoi. Vastaukset erosivat toisistaan jonkin verran, mutta syy, joka toistui useasti, oli kiinnostus maan kulttuuria kohtaan. USA kiehtoi myös, koska vaikka kulttuuri onkin

erilainen verrattuna suomalaiseen, on kulttuuri kuitenkin länsimaalainen. Osa haastateltavista kertoi myös halunneensa lähteä jonnekin mahdollisimman kauas.

Kaikki vastaajat kertoivat hakeneensa SAYL:in Work & Travel -ohjelmaan sen takia, että yhdistys vaikutti luotettavalta ja turvalliselta. He mainitsivat, että ohjelman kuvaus ja hakuohjeet olivat hyvin selkeät. Hakemisen helppoutta ja luotettavuutta lisäsi vastaajien mukaan myös se, että yhdistys on suomalainen.

”Toi oli sellanen, joka vaikutti helpolta. Siinä oli selkeät ohjeet, jotka olivat suomeksi, ja suomalainen homma tavallaan välitti sitä. Ei ollut mikään random-toimisto.”
(Vastaaaja 1)

”Mun mielestä kaikki paperityö ja muu byrokratia vaikutti hoituvan kyllä tosi hyvin, ja jos oli jotain kysyttävää, niin nopeasti sieltä tuli vastaus sähköpostin kautta.”
(Vastaaaja 4)

”SAYL:in valitsin koska se tuntui helpolta ja turvalliselta.” (Vastaaaja 5)

Vastaajat kertoivat valinneensa nimenomaan Work & Travel -ohjelman, sillä heidän mielestään se on hyvä tapa tehdä töitä, mutta samalla myös matkustella. Syy, joka myös tuli esille, oli, että kyseinen ohjelma mahdollisti työskentelyn rinnalla myös työharjoittelun suorittamisen.

”Se oli hyvä ohjelma missä pystyi olemaan töissä kesän ja myös nähdä USA:ta.”
(Vastaaaja 2)

2. Mitä odotuksia sinulla oli neljältä kuukaudelta Yhdysvalloissa?

Tässä kysymyksessä tuli esille paljon erilaisia odotuksia sekä matkakohdetta, matkan laatua, kokemuksia, työtä ja sosiaalista kanssakäymistä koskien. Sanat, jotka toistuivat useasti haastateltavien vastauksissa, olivat ”uutta” ja ”erilaista.” Haastateltavat odottivat matkalta jotain uutta ja ennekokematonta, sekä jotain sellaista, mikä eroaa heidän kotiympäristöstään.

”Minä halusin täysin erilaisen kesän ja odotin sitä, että kaikki olisi ihan erilaista kuin Suomessa. Olisi uudet ihmiset, uusi työ, uusi ympäristö ja uusi kulttuuri ja kaikki. Sitä minä odotin kaikkein eniten.” (Vastaaaja 1)

Kaikki vastaajat kertoivat myös odottaneensa tutustuvansa uusiin, mukaviin ihmisiin ja oppivansa tuntemaan sekä paikallisia että muita suomalaisia, jotka olivat lähdössä USA:han saman ohjelman kautta. Myös uusiin tilanteisiin joutuminen ja elämäkokemuksen saaminen olivat usein mainittuja odotuksia.

"Uusia kokemuksia, uusia ihmisiä, että saisi vähän perspektiiviä omaan elämään ja kaikkeen mitä loppupeleissä haluaakaan tehdä." (Vastaaja 3)

Vastaajat odottivat myös saavansa paljon itse matkustuskohteelta. Heitä kiinnosti nähdä uusia erilaisia paikkoja, joita ei ole Suomessa ja joissa he eivät ole aikaisemmin vierailleet. Haastateltavat odottivat myös tutustuvansa USA:n kulttuuriin ja näkevänsä eroavaisuuksia esimerkiksi Suomen ja USA:n välillä. Myös USA:n työkuulttuuriin osoitettiin paljon kiinnostusta. Vastaajat kertoivat haluavansa kokea erilaisen asiakaspalveluympäristön. He halusivat myös selvittää onko amerikkalaiset niin vaativia asiakkaita kuin heidän sanotaan olevan.

3. Odotitko kokevasi/tekeväsi asioita, jotka eroavat asioista, joita kokisit/tekisit kotiympäristössäsi?

Tässä kysymyksessä tuli esille paljon samoja asioita kuin kysymyksessä 2. *"Mitä odotuksia sinulla oli neljältä kuukaudelta Yhdysvalloissa?"* Kaikki paitsi yksi vastaajista odotti kokevansa tai tekevänsä matkan aikana asioita, jotka eroavat kotiympäristön asioista. Vastaajat odottivat kokevansa uudenlaisen elämäntyylin ja ympäristön kuin mihin he ovat tottuneet. Vastaajat odottivat pääsevänsä sisään ”jenkkien” kulttuuriin, ja näkevänsä minkälaista elämää Yhdysvalloissa eletään. He odottivat myös innostuvansa eri tavalla asioista kuin kotona.

"Totta kai, sillä tavalla, että siellä tekee sellaisia asioita mitä ei kotona välttämättä tekisi, koska ei ole siinä omassa ympäristössään... Ettei tavallaan jumittuisi siihen, että minkälainen on kotona, vaan että osaisi elää tavallaan vapaammin sen kesän.. Että uskaltaisi vaan ottaa ja mennä." (Vastaaja 3)

Vastaajat odottivat myös, että sosiaalisten siteiden luominen olisi helpompaa ja vilkkaampaa kuin Suomessa ja että matkan aikana saisi paljon uusia ystäviä. He odottivat myös itse olevansa sosiaalisesti avoimempia kuin kotona.

Osa vastaajista odotti myös elämän olevan hektisempää kuin omassa arkiympäristössä. He odottivat, että paljon asioita tapahtuisi lyhyessä ajassa ja että esimerkiksi ulkona syöminen ja juhliminen olisivat yleisempää kuin kotiympäristössä.

4. *Minkälainen on sinun matkustelutaustasi?*

Kaikilla vastaajilla oli jonkin verran aikaisempaa matkustelutaustaa ja suurin osa heistä oli vierailut Yhdysvalloissa aikaisemminkin. Suurin osa vastaajista oli myös joko asunut, työskennellyt, ollut opiskelijavaihdossa tai viettänyt pidemmän jakson ulkomailla. Vastaajat kertoivat myös matkustaneensa aika paljon Euroopan maissa joko perheensä tai ystäviensä kanssa.

”Olen ollut Englannissa hotellissa töissä ja kyllä meidän perhe on kauheasti vinyt paljon perus turistikohteisiin ja Euroopan kaupunkeihin.” (Vastaaja 1)

”Oma matkailutausta käsittää neljässä eri maassa asumisen, sekä pienimuotoisen matkailun Euroopassa.” (Vastaaja 5)

5. *Entä läheiset, ystäväpiiri ja tuttavat?*

Vastauksissa tuli esille, että kaikkien lähipiirissä on ollut joku (joko perheenjäsenet, ystävät tai sukulaiset), jolla on jonkin verran matkailukokemusta. Noin puolet vastaajista kertoi kuitenkin itse olevansa lähipiiristensä se henkilö, joka matkustelee eniten. Vaikka osa kertoi, ettei heidän oma perheensä kauheasti ole matkustellut, on perhe kuitenkin kannustanut heitä matkustelemaan.

”Perhe on silleen vaikuttanut, koska ne on aina ollut sitä mieltä, että matkailu avartaa ja pitää mennä kun on nuori. Isäni matkustaa töikseen, niin myös hän on ollut sitä mieltä että totta kai pitää mennä.” (Vastaaja 1)

”Perhe ja suku ei ole matkustellut melkein minnekään, joten olen tällainen pioneeri meidän suvussa. En halua elää samanlaista elämää kuin vaikka tätini joka, joka ei ole nähnyt muuta kuin yhden paikan ja elää siellä koko loppuelämänsä.” (Vastaaja 2)

Vastaajat kertoivat, että usein kun kuuntelee esimerkiksi ystävien matkatarinoita, innostuu itsekkin lähtemään matkalle, ja jopa samaan paikkaan.

”Ystävät ja lähipiiri vaikuttavat osittain matkailuuni. On aina mukava kuulla matkakertomuksia eri maista ja mahdollisesti myös itse lähteä samoihin paikkoihin jos kuulee jotain positiivista.” (Vastaaja 5)

Monet vastaajistamme kuitenkin huomauttivat, että vaikka innostusta ja mielenkiintoa matkailuun löytyisikin, ei rahatilanne aina anna opiskelijalle myöden lähteä matkalle.

6. Mainitse lopuksi vielä viisi asiaa, jotka saivat sinut lähtemään matkalle/osallistumaan/hakemaan ohjelmaan?

Tähän kysymykseen tuli useita erilaisia vastauksia, mutta seuraavat teemat tulivat esille melkein kaikkien haastateltavien vastauksissa: uudet kokemukset, ihan erilainen maailma, uudet ihmiset, työkokemus ja henkinen kasvaminen. Uusina kokemuksina mainittiin mm. se, että pääse pois omasta arkiympäristöstä, johonkin aivan uuteen, odottamattomaan ja erilaiseen maailmaan. Vastaajat halusivat myös saada sellaisia muistoja, jotka he muistaisivat lopun elämäänsä.

"Tuntuu, että haluan tehdä asioita nyt kun olen nuori, että sitten pystyy vanhana ajattelemaan, että kylläpä minulla oli hauskaa nuorena." (Vastaaja 2)

Kaikki vastaajat mainitsivat haastattelussaan teeman ”uudet ihmiset” ja tässä kohtaa uusina ihmisinä mainittiin sekä paikalliset, työkaverit, että kanssamatkustajat. Suurin osa piti ratkaisevana asiana myös ulkomaan työkokemusta.

"Minä opiskelen matkailua, niin piti päästä jotain kehittävää tekemän. Jotain siihen liittyvää." (Vastaaja 1)

Monet vastaajista mainitsivat myös henkisen kasvun yhdeksi asioista, joka motivoi lähtemään kyseiselle matkalle.

"Se että saa vähän perspektiiviä ja joutuu uusiin tilanteisiin." (Vastaaja 4)

Myös englanninkielen oppiminen tai parantaminen tuli esille. Vastaajamme odottivat myös pääsevänsä matkustelemaan ympäri USA:ta.

6.2 Ryhmä 2

Tässä kappaleessa esittelemme tulokset toisen haastatteluryhmän vastauksista. Tämän ryhmän vastaajat ovat hakeneet SAYL:in kesän 2011 kesätyöohjelmaan.

1. Miksi hait SAYL:in Work & Travel - kesätyöohjelmaan USA:han?

Haastateltavamme vastasivat tähän kysymykseen eri tavoin, mutta kaikki kertoivat haluavansa nimenomaan ulkomaille kesätöihin. Jotkut vastaajista olivat hakeneet myös muita töitä ulkomailta, mutta SAYL:in kesätyöohjelma oli kuitenkin ensisijainen vaihtoehto. Työkokemus ulkomailta olikin yksi suurimmista syistä ohjelmaan hakuun.

"...mielestäni tämä on hyvä mahdollisuus päästä tuntemaan sitä maata, vähän erilaiselta kantilta kun vaan lomailijan silmin. Ja olen opiskellut ulkomailla ja lomaillut paljon ulkomailla, mutten ole koskaan tehnyt töitä ulkomailla, niin se olisi sellainen kokemus." (Vastaaja 8)

Koska kukaan vastaajista ei ollut vierailut USA:ssa aikaisemmin, maa ja maan kulttuuri kiinnostivat hakijoitamme. USA kiinnosti hakijoitamme erityisen paljon kielen takia, ja jokainen tämän ryhmän vastaajista ilmoitti haluavansa parantaa englanninkielentaitoaan.

"Opiskelen englantia, tavoitteeni on valmistua englanninopettajaksi, että aika hyvin auttaisi kielitaitoa, en ole ollut englanninkielisessä maassa pidempää aikaa putkeen. Luulen, että se parantaisi kielitaitoa, ja nykyisessä kielenopetuksessa täytyy tuntea sitä kulttuuria, että se ei pelkästään ole sitä sanojen opettamista, vaan kulttuuri on niin tiivistä yhteydessä siihen kieleen." (Vastaaja 9)

Work & Travel -ohjelma kiinnosti myös sen takia, että sen puitteissa on mahdollista matkustella USA:ssa työrupeaman jälkeen.

SAYL oli yhdistyksenä kaikille vastaajillemme uusi tuttavuus, mutta vastaajamme olivat yksimielisiä siitä, että järjestelyt olivat hoituneet erittäin järjestelmällisesti ja että he olivat saaneet tarpeeksi informaatiota ohjelmasta. Heidän mielestään haastattelutilaisuus oli hyvin järjestetty ja epäselvyyksiä ei ollut. Yksi vastaajista kommentoi myös seuraavasti:

"Se kuulosti muutenkin turvalliselta." (Vastaaja 6)

Vastaajamme kokivat, että osallistuminen SAYL:in kesätyöohjelmaan antaisi heille hienon, uuden elämyksen.

2. *Minkälaisia odotuksia sinulla on neljältä kuukaudelta USA:ssa? (jos tulet valituksi)*

Myös tähän kysymykseen haastateltavat vastasivat hyvin erilailla, mutta kaikissa vastauksissa toistui sanat ”uusi” ja ”uudet”. Uusi ympäristö, uudet ihmiset ja uusiin tilanteisiin joutuminen olivat kaikilla vastaajillamme korkeita odotuksia.

”Varmaan aika rentoja ihmisiä, mukavia uusia asioita ja uusia tuttavuuksia, ja varmaan on aika erilainen ympäristö kun missä aikaisemmin on ollut... amerikkalaisuutta, kaikki on isoa.” (Vastaaja 6)

Tämänkin kysymyksen vastauksissa tuli esille kielitaidon parantaminen. Haastateltavat odottivat myös näkevänsä ja kokevansa amerikkalaista elämäntyyliä, ja odottivat pääsevänsä muodostamaan oman mielipiteensä maasta ja maan ihmisistä. Muutama vastaajistamme sanoi haluavansa nähdä omin silmin minkälaista elämä USA:ssa on, jottei heidän mielikuvansa maasta perustuisi pelkästään televisioissa nähtyihin asioihin.

Odotuksina mainittiin myös uusien kokemusten saaminen, sekä maailmankuvan avartaminen. Yksi vastaajistamme kommentoi asiaa näin:

”Mulla on odotuksia sen suhteen, että tulisin paljon rikkaampana sieltä takaisin. Rahallisesti en tule rikkaampana, mutta kokemuksia rikkaampana. Uusia ihmisiä olisi taas tarttunut matkaan, uusia juttuja, uusia kokemuksia, sellaisia, joista olisi apua sitten myöhemmässä elämänvaiheessa.” (Vastaaja 8)

3. *Odotatko kokevasi/tekeväsi asioita, jotka eroavat asioista, joita kokisit/tekisit kotiympäristössäsi?*

Tämä kysymys oli haastateltavillemme vaikea, ja moni sanoikin, etteivät he ole miettineet asiaa. Vastaukset olivat aika samantapaisia kuin kysymykseen odotuksista. Vastaajat odottivat kokevansa uutta kulttuuria ja myös tämän kysymyksen vastauksissa tuli esille vastaajiemme tahto päästä puhumaan englantia ja parantamaan kielitaitoaan. Tähän kysymykseen haastateltavat vastasivat toistuvasti sanoilla ”vieras” ja ”erilainen”.

"Aivan varmasti, sehän on kuitenkin vieras maa ja vieras paikkakunta, vieras kulttuuri ja vieras kieli." (Vastaja 7)

"Enhän mä muuten hakis, jos odottaisin, että se olisi samanlaista kuin täällä. Mutta eivät ne kaikki odotukset ole sellaisia, että kaiken pitäisi olla 'WAU tää on ihan mahtavaa' ja että joka päivä pitäisi olla mahtavaa, vaan se, että on ihan erilaista, se että saa kokea jotain erilaista." (Vastaja 8)

"Kyllä luulen että se on erilaista... kun on vieraat maisemat, niin on ehkä avoimempi kokeilemaan uusia asioita." (Vastaja 9)

Haastateltavat vastasivat myös tähän kysymykseen odottavansa tapaavansa uusia ihmisiä. Yksi haastateltava sanoikin huomanneensa, että kun on ulkomailla töissä, kiintyy työkavereihin erilailla kuin omassa kotiympäristössään.

"Voisin kuvitella, että se on todella pieni paikkakunta, että siellä sitten on tavallaan siinä omassa sfäärissään muitten työntekijöitten kanssa..." "Olen huomannut, että silloin kun on ulkomailla töissä, niin niihin työkavereihin kiintyy erilailla kun ei ole omassa ympäristössään." (Vastaja 2)

Kaksi vastaajistamme mietti tämän kysymyksen puitteissa myös sitä, mitä ohjelmaan osallistuminen vaatisi heiltä itseltään. He sanoivat että USA:ssa vaaditaan erilaista kohteliaisuutta ja ystävällisyyttä kuin esimerkiksi Suomessa. Se, että USA:ssa saa puhua sekä palvella englanniksi oli sekä odotus että syy ohjelmaan hakemiseen.

4. Minkälainen on sinun matkustelutaustasi?

Tämän ryhmän vastaajista kukaan ei ollut vierailut USA:ssa aikaisemmin, mutta he olivat muuten matkustelleet paljon. Kaikki tämän ryhmän vastaajista olivat kokeneita matkustelijoita ja kaikki paitsi yksi vastaajistamme oli joko opiskellut tai työskennellyt ulkomailla pidemmän aikaa.

"Olen matkustellut aika paljon, enimmäkseen Euroopassa. Olen ollut vuoden vaihdossa Italiassa, ja olen ollut Ranskassa töissä. Ja reissannut nuorempana paljon vanhempieni kanssa. Pari kesää sitten purjehdin Karibialla, purjeseuran kanssa. Aika paljon tulee reissattua, heti kun tulee sellainen hetki opintojen puolesta että voi lähetä, niin kyllä minä sitten myös lähdän. Olen matkustellut, ja tykkään matkustella, ja tosi paljon olen yksin matkustellut, eli perheen kanssa, yksin, kavereitten kanssa jonkun verran ja sitten kaikki työjutut." (Vastaja 7)

Suurin osa vastaajista sanoi myös matkustelewansa mielellään yksin. Moni vastaajistamme sanoi myös haluavansa matkustella aina, kun opiskelut tai rahatilanne antavat myöten.

5. Entä läheiset, ystäväpiiri ja tuttavat?

Kaikki haastateltavat vastasivat melko yksimielisesti, että heidän lähipiirissään matkustellaan paljon, mutta matkustelu on hyvin vaihtelevaa. Jotkut matkustelevat lyhyille lomille, toiset reissaavat pidempiä aikoja.

Suurin osa vastaajista mainitsi matkustusintonsa kumpuavan perheen näyttämästä esimerkistä. Melkein kaikki vastaajamme sanoivat vanhempiansa olevan erittäin kannustavia matkusteluun, ja kaikki paitsi yksi vastaajistamme sanoi että vanhemmat matkustavat myös itse erittäin paljon. Yksi haastateltavastamme kommentoi asiaa seuraavasti:

"Kyllä väistämättä tuntuu, että näissäkin menee helposti niin, että minkälaista esimerkkiä vanhemmat näyttävät, että jos ovat matkusteluhenkisiä, niin kyllä se kasvatukseen on siihen suuntaan melkein automaattisesti." (Vastaaja 9)

Myös vastaajiemme ystävät matkustelevat paljon, ja vastaajamme saavat ideoita, innostusta ja kannustusta matkustamiseen ystävien kertomuksista ja kokemuksista. Jotkut vastaajistamme kertoi kuitenkin itse olevansa lähipiiristensä se henkilö, joka innostaa muita matkustamaan.

6. Mainitse lopuksi vielä viisi asiaa, jotka saivat sinut lähtemään matkalle/osallistumaan/hakemaan ohjelmaan?

Tähän kysymykseen haastateltavamme vastasivat melko samantapaisesti. Asiat, jotka tässä kysymyksessä tulivat esille, olivat: kiinnostus USA:ta kohtaan, työkokemus ulkomailta, kielitaidon parantaminen, matkustelu sekä uudet ihmiset ja uusi ympäristö.

Tämän hetkinen elämäntilanne oli myös yksi syy hakemiseen. Opiskelut olivat joko siinä vaiheessa että oman alan töitä ei tällä hetkellä ole saatavilla, tai sitten tämä oli opiskelujen takia viimeinen mahdollisuus lähteä ulkomaille kesätöihin.

Uuden kokeminen oli myös teema, joka toistui vastauksissa. Yksi vastaajista sanoi yhden syyn hakemiseen olevan *seikkailu*, ja toinen sanoi:

"Ja sitten haluaisin päästä Suomesta vähäksi aikaa pois, kun alkaa taas vähän tympimään." (Vastaaja 6)

Yksi vastaajistamme sanoi myös:

"Tietyllä tavalla haluan saavuttaa jotain, että saisi tavallaan jonkun raksin seinään että mitä on tehnyt." (Vastaaja 8)

7 ANALYYSI

Tutkimuksen päätehtävä oli selvittää, mikä motivoi opiskelijoita osallistumaan SAYL:in järjestämään Work & Travel -ohjelmaan Yhdysvaltoihin. Tutkimuksessa myös vertailtiin kahta ryhmää: jo ohjelmaan osallistuneita ja heitä, jotka ovat kiinnostuneita osallistumman ohjelmaan.

Tulosten perusteella ryhmien matkustusmotiivit ovat yhteneväisiä, eikä suurempia eroja näiden ryhmien väliltä löydy. Tutkimuksen tuloksilla oli selkeitä yhtäläisyyksiä valittujen teorioiden kanssa ja useat teorioiden teemat toistuivat kummankin haastatteluryhmän tuloksissa. Analyysissä olemme luokitelleet vastaukset juuri teorioistamme poimittujen teemojen mukaan.

ESKAPISMI / PAKO ARJESTA: Haastateltavien odotuksia kartoittaessa tuli esille paljon eskapismiin liittyviä motivaatiotekijöitä ja vastaajat odottivat selvästi pääsyä pois omasta kotiympäristöstään. Vastaajat toivoivat matkaltansa uusia kokemuksia, uusien ihmisten tapaamista, erilaista kulttuuria ja ympäristöä sekä oman maailmankuvan avartumista. Albanesen & Boedekerin mukaan (2002:108) matkalle lähdetäänkin usein juuri siksi, että oma arkielämä koetaan tylsäksi ja yksipuoliseksi. Myös Iso-Aholan mukaan (1982) pako arkirutiineista on todella tärkeä motivaatiotekijä. Matkailua harrastetaan, koska halutaan paeta joko henkilökohtaista ympäristöä, esimerkiksi henkilökohtaisia ongelmia, tai sosiaalista ympäristöä, esimerkiksi työpaikkaa, ystäviä tai perhettä.

Tutkimuksemme tukee näitä väitteitä, sillä sanat ”uusi” ja ”erilainen” (kuin kotiympäristö) toistuivat molempien ryhmien vastauksissa. Haluttiin saada uusia kokemuksia, uusia ystäviä ja kokea uusi ja erilainen kulttuuri. Vastaajat halusivat päästä väliaikaisesti pois omasta arjestaan ja viettää erilaisen kesän kuin mitä he kotonaan viettäisivät. Osa vastaajista toivoi myös, että kaikki olisi täysin erilaista kuin Suomessa. Work & Travel -matka USA:han oli vastaajiemme mielestä oiva ”pakopaikka” tylsistä kotikuvioista.

Vaikka pakomotiivi oli selkeä matkustusmotivaatio molemmissa ryhmissä, painottui se kuitenkin enemmän ensimmäisen ryhmän eli jo ohjelmaan osallistuneiden vastauksissa. Toisen ryhmän vastaukset liittyivät eskapismiin sijasta enemmän siihen, mitä itse kohdemaalle heille tarjoaisi. Crompton (1979) jakaa matkustusmotiivit sosiopsykologisiin matkustusmotiiveihin eli push-tekijöihin ja kulttuurisiin matkustusmotiiveihin eli pull-tekijöihin. Tämä voidaan tulkita siten, että ensimmäisen ryhmän vastaajat motivoituivat enemmän push-tekijöistä, kun taas toisen ryhmän vastaajat motivoituivat enemmän pull-tekijöistä.

Tämä voi johtua siitä, että ensimmäisen ryhmän vastaajat olivat jo tietoisia ja heillä oli jo kokemuksia asioista, joita kohdemaalle heille tarjoaisi. Tämän vuoksi he ilmoittivat matkan syyn olleen paon omista ympyröistään. Toisen ryhmän vastaajista kukaan ei ollut vierailut maassa aikaisemmin. Tämä voi olla syynä siihen, että heidän vastauksensa keskittyivät enemmän odotuksiin kohdemaan tarjoamista asioista, ei niinkään eskapismiin liittyvistä seikoista.

KULTTUURISET TEKIJÄT / KOULUTUS: Kaikissa käsittelemissämme teorioissa korostetaan uuden oppimista ja koulutusta. Esimerkiksi McIntosh & Goeldnerin neliportaisessa luokituksessa (1988) kulttuuriset tekijät ovat yksi tärkeimmistä matkustusmotiiveista. McIntoshin & Goeldnerin (1988) kulttuurisiin tekijöihin kuuluvat esimerkiksi halu oppia enemmän uusista kulttuureista ja halu oppia kohdemaan elämäntyylistä. Kulttuuriset tekijät tulivat tutkimuksessa selkeästi esille, sillä jokainen haastateltava kertoi haluavansa oppia enemmän sekä USA:n kulttuurista että maan ihmisistä.

Oppimiseen liittyvät tekijät, jotka tulivat huomattavasti enemmän esille toisen ryhmän motivaatiotekijöissä, olivat uuden kielen oppiminen tai kielitaidon parantaminen ja työkokemus. Myös tämän asian tulkitsimme niin, että ensimmäisen ryhmän vastaajat olivat jo parantaneet kielitaitoaan edellisenä kesänä, eivätkä siksi korostaneet tätä motiivia yhtä paljon kuin toisen ryhmän vastaajat.

Toisen ryhmän vastauksissa toistui myös usein myös Cromptonin (1979) väittäminen, että kohde valitaan usein sen perusteella, että siellä ”täytyy” vieraila. Vastauksista voikin päätellä, että vastaajillemme USA on juuri tällainen kohde.

McIntosh & Goeldnerin nelinportaisessa luokituksessa (1988) kulttuurisiin tekijöihin sisältyy myös pyrkimys henkilökohtaiseen kehitykseen suhteessa harrastuksiin ja koulutukseen. Jotkut vastaaja olivat hakeneet ohjelmaan myös oman koulutuksensa takia. He esimerkiksi toivoivat, että voivat suorittaa samalla työharjoittelujakson tai hyödyntää kokemusta koulutuksessaan muulla tavalla.

Kuten myös teorioissa painotetaan, tuli tuloksissa esille, että yksi tärkeimmistä oppimismotiiveista oli halu oppia omasta itsestään. Molemmat ryhmät kertoivat, että he odottivat/odottavat löytävänsä itsestään matkan aikana uusia puolia, jotka eivät arkiympäristössä tule esiin. Heidän mielestään uusiin tilanteisiin joutuminen johtaa siihen, että oppii itsestään jotain uutta. Myös Iso-Ahola (1982) painotti teoriassaan, että etsiminen tai palkinnontavoittelu on yksi tärkeimmistä matkustusmotiiveista, ja henkinen kasvu on yksi tavoitelluista palkinnoista.

SOSIAALISET TEKIJÄT: Maslow (1954), Crompton (1979), McIntosh & Goeldner (1988) sekä Iso-Ahola (1982) ovat kaikki yksimielisiä siitä, että sosiaalinen kanssakäyminen on yksi tärkeimmistä matkustusmotiiveista. Tulosten perusteella voidaan tulkita, että sosiaalisten kontaktien luominen on hyvin tärkeä motivaatiotekijä myös vastaajillemme. Kaikki vastaajat mainitsivat uusiin ihmisiin tutustumisen suureksi odotukseksi.

Erityisesti ensimmäisen ryhmän vastaajien mielestä uusien kontaktien ja ystävyysuhteiden luominen on tärkeä motiivi. Cromptonin mukaan (1979) sosiaalinen

kanssakäyminen on motivaatiotekijä, joista matkailija tulee usein tietoisesti vasta matkalta palatessaan. Myös meidän tutkimuksemme vahvistaa tämän teorian.

Tämä johtuu luultavasti siitä, että jo ohjelmaan osallistuneet tiesivät sosiaalisten kanssakäymisten nousevan erittäin tärkeään rooliin matkalla ja että matkalla tutustuu helposti uusiin ihmisiin.

TURVALLISUUS: Tekemämme tutkimuksen mukaan yksi syy opiskelijoiden motiiveista osallistua Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton järjestämään Work & Travel -ohjelmaan on luottamus yhdistystä kohtaan. Vaikka yhdistys oli varsinkin toisen ryhmän vastaajille uusi tuttavuus, se koettiin turvallisenä perusteellisten ja selkeiden ohjeiden sekä suomalaisuuden takia.

Maslow'n tarvehierarkian (1954) mukaan turvallisuuden tarve onkin yksi perustarpeistamme, ja matkaillessa valitaan usein kohde, joka koetaan turvalliseksi. Turvallisuus-aspekti oli saamissamme vastauksissa melko suuressa roolissa molemmissa ryhmissä, vaikka vastaajamme olivatkin kokeneita matkustelijoita ja olivat matkustelleet paljon myös yksin. Tulkitsemme asian niin, että töihin meno ulkomaille on kuitenkin erilaista verrattuna ”tavalliseen” matkusteluun ja että vastaajat halusivat byrokratian ja työlupa-asioiden hoituvan ongelmitta.

MAINE, STATUS JA ARVOLLISET TEKIJÄT: McIntosh & Goeldner (1988) mainitsevat nelinportaisessa luokituksessaan yhdeksi matkustusmotiiviksi statuksen sekä arvolliset tekijät ja halun saada tunnustusta ja huomiota muilta edistääkseen omaa itsetuntoa. Myös Cromptonin mukaan (1979) maine ja arvovalta ovat yleisiä matkustusmotiiveja, vaikkei niitä usein mainita tai edes tiedosteta syyksi matkailuun. Myöskään haastateltavamme eivät maininneet erikseen hakeneensa kyseiseen ohjelmaan saavuttaakseen korkeampaa statusta, mutta tuloksista voimme kuitenkin päätellä, että tämä on yksi motiivitekijä. Monet vastaajat kertoivat mm. olevansa lähipiirissään se henkilö, josta muut ottavat vaikutteita matkusteluun.

Sekä Maslow'n tarvehierarkiassa (1954) että McIntosh & Goeldnerin nelinportaisessa luokituksessa (1988) arvonannon tarpeisiin kuuluvat myös oman itsensä toteuttaminen, itseluottamus, suorittaminen sekä pyrkimys henkilökohtaiseen kehitykseen. Tämä näkyi

vastauksissamme selvemmin, ja saimme haastatteluissa kuulla syyn ohjelmaan hakemiseen olevan juuri halun saavuttaa jotakin tai oman maailmankuvan avartaminen. Myös elämäkokemuksen kartuttaminen tuli esille.

PAKO SOSIAALISESTI HYVÄKSYTTÄVISTÄ ARKIROOLEISTA / REGRESSIO-KÄYTTÄYTYMINEN: Cromptonin (1979) mukaan ihminen pystyy matkalla ollessaan helpommin vetäytymään kotiympäristönsä tavanomaisista rooleista ja velvoitteista. Myös Iso-Ahola (1982) on samoilla linjoilla ja sanoo, että matkailija valitsee itselleen sopivan käyttäytymismallin matkallaan, jotta tämä helpommin saavuttaisi itselleen matkalleen asettamat tavoitteet.

Myös vastaajamme kertoivat, että matkustaessa on avoimempi kokeilemaan uusia asioita, joita kotiympäristössä ei välttämättä tekisi. Uusi ja erilainen ympäristö mahdollistaa vastaajille myös uuden roolin ottamista.

Tutkimuksessa halusimme vertailla kahta eri vastaajaryhmää, mutta tulosten perusteella suurempia eroavaisuuksia kahden ryhmän välillä ei ollut. Suurimmat erot löytyivät lähinnä siitä, että jo ohjelmaan osallistuneet painottivat vastauksissaan enemmän sosiaalisten suhteiden luomista sekä erilaisuuden tavoittelua. Myös omasta arkiympäristöstä irtautuminen näkyi ensimmäisen ryhmän vastauksissa selvemmin. Toisen ryhmän vastaajat painottivat kielitaidon parantamista, ulkomaantyökokemusta sekä kohdemaahan tutustumista. Heidän vastauksissaan näkyivät selvemmin odotukset kohdemaan tarjoamista asioista sekä mahdollisuuksista.

Oltamme, että kahden tutkimamme ryhmän vastauksissa ei ollut tämän suurempia eroja, koska ryhmät olivat melko samantapaisia. Molempien ryhmien vastaajat olivat esimerkiksi melko kokeneita matkailijoita. Ryhmien väliset tulokset olisivat saattaneet erota toisistaan enemmän, jos toinen ryhmä olisi koostunut kokemattomista matkailijoista.

Kuten jo aikaisemmin mainitsimme, löysimme monta yhtäläisyyttä valitsemiemme teorioiden ja saamiemme vastausten välillä. Varisinkin Cromptonin (1979) tutkimustulokset tukivat saamiemme tuloksia. Myös McIntosh & Goeldnerin neljä motivaatiokategoriaa (1988) näkyvät selkeästi saamissamme tuloksissa.

8 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, mitkä ovat opiskelijoiden motiivit osallistua Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton (SAYL) järjestämään Summer Work & Travel -ohjelmaan Yhdysvalloissa.

Työn teoriaosuudessa on arvioitu nuorisomatkailun merkitystä ja opiskelijoita kuluttajasegmenttinä. Teoriaosuutemme kuuluivat myös motiivien ja motivaation kartoittaminen. Tämän lisäksi teoriassa selvennettiin matkustusmotiiveja sekä niiden tutkimisen tärkeyttä. Tutkimuksemme rakennettiin yhden motivaatioteorian ja kolmen matkustusmotiiviteorian pohjalta.

Tutkimus suoritettiin talven 2011 aikana kvalitatiivisena tutkimuksena haastatteleamalla SAYL:in ohjelmaan kesällä 2010 jo osallistuneita sekä kesän 2011 ohjelmaan hakeneita opiskelijoita. Haastateltavia oli yhteensä kymmenen. Kahta vastaajaryhmää vertailtiin keskenään ja tarkoituksena oli selvittää matkan todellisia syitä.

Olemme mielestämme saavuttaneet työllemme asettamamme tavoitteen. Selvitimme, mitkä ovat suomalaisten opiskelijoiden motiivit osallistua SAYL:in järjestämään ohjelmaan. Halusimme myös vertailla kahta eri vastaajaryhmää. Suurempia eroja kahden vastaajaryhmän välillä ei kuitenkaan löytynyt, ja tulokset olivat kummankin ryhmän osalta samantapaisia. Tutkimuksemme perusteella opiskelijoiden suurimmat motiivitekijät osallistua SAYL:in järjestämään ohjelmaan olivat pako arjesta ja omasta kotiympäristöstä, oman itsensä kehittäminen, uusien sosiaalisten suhteiden luominen sekä erilaisuuden tavoittelu. Tulokset olivat hyvin yhtäläiset valitsemiemme teorioiden kanssa.

Sekä nuorista matkailijoista että opiskelijoiden matkailutottumuksista on kirjoitettu vähän. Näitä segmenttejä on myös vaikea tutkia. Tämä johtunee siitä, että nuorten matkailutottumukset ja -käyttäytyminen eroavat suuresti muista matkailijasegmenteistä. Myös Work & Travel -ohjelmista ja -matkoista oli vaikeaa löytää informaatiota. Informaation vähäisyydestä johtuen prosessimme hankaloitui jonkin verran, mutta mielestämme onnistuimme kuitenkin löytämään opinnäytetyötämme varten tarpeeksi olennaista tietoa. Motivaatiosta, motiiveista ja matkustusmotiiveista on kuitenkin

kirjoitettu paljon, joten kirjallisuuden löytämisessä ei ollut ongelmia. Tiedon paljouden takia työn rajaus sekä työmme kannalta olennaisten teorioiden valitseminen oli kuitenkin ajoittain vaikeaa, koska olisimme halunneet käsitellä matkustusmotiveja laajemmin.

Matkustusmotiivien tutkiminen on tärkeää, jotta yritykset voisivat vastata kuluttajan tarpeisiin. Opinnäytetyöstämme voisi täten olla hyötyä Suomi-Amerikka Yhdistysten Liiton Work & Travel -kesätyöohjelman markkinoinnin kehittämisessä. Jatkotutkimusta ajatellen olisi kiinnostavaa tehdä seuranta siitä, miten opiskelijoiden odotukset matkan aikana täyttyivät. Olisi myös ollut kiinnostavaa tehdä samanlainen tutkimus matkan jälkeen ja selvittää, muuttuivatko opiskelijoiden todelliset matkalle lähdön syyt matkan aikana tai vasta matkan jälkeen. Valitsemiemme teorioiden perusteella myös tämä on mahdollista. Olisi myös ollut kiinnostavaa vertailla kahta eri matkaa keskenään. Koska tutkimuksemme koski pelkästään Yhdysvaltoihin järjestettyä matkaa, ja koska tämä luonnollisesti näkyi vastauksien painotuksissa, ei tällainen vertailu ollut mahdollista.

LÄHTEET

Kirjalähteet:

Albanese, P. & Boedeker, M. 2002. *Matkailumarkkinointi*. Helsinki: Edita.

Crompton, J. L. 1979. Motivations for Pleasure Vacations. Teoksessa: *Annals of Tourism Research* (October/December 1979)

Eskola, J. & Suoranta, J. 1999. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Vastapaino: Jyväskylä.

Frost, F. A. & Shanka, T. 2000. The impact of airlines on student's travel preferences. Teoksessa: Robinson, M. et. al. (toim.) *Reflections on International Tourism - Motivations, Behaviour and Tourist Types*. Sunderland: Business Education Publishers Ltd.

Hanefors, M. & Mossberg, L. 2007. *Turisten i upplevelseindustrin*. Lund: Studentlitteratur.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. *Tutkimushaastattelu – Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Helsinki University Press.

Holden, A. 2005. *Tourism Studies and the Social Sciences*. Abingdon: Routledge.

Holloway, J. C. 2009. *The Business of Tourism*. Essex: Pearson Education Limited.

Holme, I. M. & Solvang, B. K. 1996. *Forskningsmetodik - Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Oslo: Studentlitteratur.

Iso-Ahola, S. E. 1982. Toward a Social Psychological Theory of Tourism Motivation: A Rejoinder. Teoksessa: *Annals of Tourism Research*.

Jafari, J. 2003. *Encyclopedia of Tourism*. New York: Routledge.

Karlsson, L. 2004. *Psykologins grunder*. Lund: Studentlitteratur.

- Khan, M. A. 2005. *Tourism Marketing*. New Delhi: Anmol Publications pvt.ltd.
- McIntosh, R. W. et al. 1995. *Tourism – principles, practices, philosophies*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Page, S. J. 2003. *Tourism Management – Managing for change*. Burlington: Butterworth-Heinemann.
- Patel, R. & Davidson, B. 1994. *Forskningsmetodikens grunder – Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.
- Raatikainen, J. 1992. Nuorisomatkailu 1992. Teoksessa: Helin, H (toim.) *Nuori, joka ei pysynyt paikoillaan - Nuorisomatkailu ja nuorison liikkuvuus*. Kansalaiskasvatuksen vuosikirja 1992.
- Reisinger, Y. 2009. *International Tourism – Cultures and Behavior*. Burlington: Elsevier Inc.
- Ross, G. F. 1998. *The Psychology of Tourism*. Melbourne: Hospitality Press Pty Ltd.
- Ruohotie, P. (1998). *Motivaatio, tahto ja oppiminen*. Helsinki: Edita.
- Smith, Stephen L. J. 2010. *Practical Tourism Research*. Oxfordshire: Cabi.
- Vilkko-Riihelä, A. 2008. *Psykologia. Lukion kertauskirja*. Helsinki: WSOY.
- Vuoristo, K-V. 2003. *Matkailun maailma – Kansainvälisen matkailun maantiede*. Helsinki: WSOY.
- Vuoristo, K-V. 1998. *Matkailun muodot*. Helsinki: WSOY.

Sähköiset lähteet:

CIMO 2011. Nuorille ja opiskelijoille.

http://www.cimo.fi/yksiloille/nuorille_ ja _opiskelijoille (haettu 10.1.2011)

Internetix opinnot 2011. Motiivi ja motivaatio.

http://opinnot.internetix.fi/fi/muikku2materiaalit/lukio/ps/ps4/01_motiivit_ ja _motivaatio/01_1.1_motiivi_ ja _motivaatio?C:D=hNqH.gZ5g&m:selres=hNqH.gZ5g (haettu 24.3.2011)

Maailmalle.net 2011. Harjoittelu ja työskentely.

http://www.maailmalle.net/harjoittelu_ ja _tyoskentely (haettu 1.2.2011)

Mäkinen, J. 2006. Nuorisomatkailu. Matkailun Edistämiskeskuksen julkaisuja.

[http://www.mek.fi/RELIS/REL_LIB.NSF/0/b5a994ebf55d94a3c2257145002b5895/\\$FILE/Nuorisomatkailu.pdf](http://www.mek.fi/RELIS/REL_LIB.NSF/0/b5a994ebf55d94a3c2257145002b5895/$FILE/Nuorisomatkailu.pdf) (haettu: 1.2.2011)

U.S. Department of State 2011. Summer Work Travel.

<http://exchanges.state.gov/jexchanges/programs/swt.html> (haettu: 12.1.2011)

Soini, N. 2001. Nuorten matkailu ei ole pelkkää lomaa. Helsingin Sanomat - digilehti.

Artikkeli julk. 5.2.2001. <http://www.jamk.fi/kirjasto>, Nelli-portaali, Matkailu-, ravitsemis- ja talousala, Helsingin Sanomien arkisto.

Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011. SAYL.

<http://www.sayl.fi/sayl> (haettu 10.1.2011)

Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011. Toiminta.

<http://www.sayl.fi/sayl/toiminta> (haettu 10.1.2011)

Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011. Organisaatio.

<http://www.sayl.fi/sayl/organisaatio> (haettu 10.1.2011)

Suomi-Amerikka Yhdistysten liitto 2011. W&T -kesätyöohjelma USA:ssa.

<http://www.sayl.fi/kesatyooohjelma> (haettu 10.1.2011)

Haastatteluopas

- 1. Miksi hait SAYL:in Work & Travel -kesätyöohjelmaan USA:han?**
 - Miksi SAYL?
 - Miksi USA?
 - Miksi Work & Travel -ohjelma?
 - Oliko muita vaihtoehtoja? (kesätyö/reissailu ulkomailla)

- 2. Mitä odotuksia sinulla oli neljältä kuukaudelta Yhdysvalloissa?**

- 3. Odotitko kokevasi/tekeväsi asioita, jotka eroavat asioista joita kokisit/tekisit kotiympäristössä?**
 - Käyttäytyminen?
 - Ajattelutapa?
 - Vetäytyminen arkirooleista?

- 4. Minkälainen on sinun matkustelutaustasi?**
 - Oletko kokenut matkailija?
 - Millainen matkailija olet?

- 5. Entä läheiset, ystäväpiiri ja tuttavat?**
 - Vaikuttaako lähipiirin matkustelu omaan matkailuun / Vaikuttiko lähipiirin matkustelu päätökseesi hakea kyseiseen ohjelmaan?

- 6. Mainitse lopuksi vielä viisi asiaa, jotka saivat sinut lähtemään matkalle/osallistumaan/hakemaan ohjelmaan?**
 - Mitkä viisi asiaa tulee ensimmäiseksi mieleen?